ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5548 — ԱՊՐԻԼ 24/7 ՄԱՅԻՍ 1904 — ՇԱԲԱԹ — 20 ՍԵՊՏԷՄԲԵՐ 1322 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5548

درعلیه غازیسی آره‌وك ادارهٔ جریده‌سی

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Քամանցօ փողոց Թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրս
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Յաճուրդաց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ. 20

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՔԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՏԱՃԱՐԸ

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԲՈՒՆ ՄԻՋՈՑԸ

Քահանաները օրուան խնդիր դարձած են նորէն։ Ամէն թերթ մէյմէկ չանառակութիւն կը պատմէ, այդ առթիւ ընելով կարգ մը խորհրդածութիւններ եւ կոչումներ՝ որոնք այնքան անդամ կրկնուած են արդէն եւ ոչ մէկ չօշափելի արդիւնք տուած։

Ինչ հարկ այդ երանելիներուն զգացընելու իրենց կոչումին նուիրականութիւնն ու սրբութիւնը։ Քիչ զգացուցուած է, քիչ այխատուած է զիրենք կարգի բերելու, իրենց սխալին հաւատրիմ մնալու պարտքը հասկցնելու համար։

Ո՞ւր է արդիւնքը։

Կրկին նոյնն են, միշտ նոյն անկարգութեանց տխուր հերոսները կը հանդիսանան, միշտ նոյն ապիկարութեան եւ սարսնութեան տիպարները կը դառնան հանրութեան աչքին։

Ժողովուրդը սկսած է «սեւ ատառնայ» անունը տալ իրենց, եւ պէտք է ընդունիլ թէ անյաջող օրակում մը չէ ասիկա։ Գիշը հն է որ ժողովուրդն ալ քահանայութիւն, կրօնք, սքեմ, մէկ խօսքով՝ եկեղեցին ու կղերը իրեր հաւաքական մարմին մը կը նկատէ, անանկ որ անանցմէ մէկուն ըրածին համար չի վարանիր ամէնքն ալ միեւնոյն ջուրով լուալու։

Իսկապէս ալ այդպէս է արդէն. եկեղեցական մը՝ որչափ ալ սարսին ատաճանի մը վրայ գտնուի, կրկին մէկ անդամն է անիկա, կցուած ընդհանուր մարմնին. եթէ փաթ՝ այդ մարմնին է որ իր նշանակութիւնէն վրայ կու տայ։

Այլի առնչ բերէք մարդկային մարմինը. եթէ անոր թեւերէն մէկը փչուտաի ենթակայ ըլլայ, մարմինը չի՞ տուժեր։

Կայ բան մը սակայն՝ զոր մարդիկ կ'ընեն իրենց մարմնին համար, եւ զոր կղերը չուզեր ընել բնաւ։ Մարդիկ ամէն բանէ առաջ կը զգուշանան իրենց թեւը կամ ուրիշ օ՛ր եւ է մէկ անդամը փչուտաի ենթարկելէ։ Եւ եթէ հակառակ իրենց ուզելուն այդ տեսակ բան մը պատահի ալ, իսկոյն կ'աշխատին եղածը դարմանել։ իսկ եթէ դարմանումը անկարելի դարձած ըլլայ, վարակուած անդամը կարել կուտան եւ մարմինը կը փրկեն։

Կղերը՝ նախ չափազանց անզգայ է իր ընդհանուր առողջութեան նկատմամբ։ Այսինքն ընաւ հոգ չըներ թէ ինչ տեսակ մարդիկ կուգան իր ան դամ ուելնալ իր մարմնին։ Այսպէսով է որ սոյլապանութենէ քահանայութեան, անսանապանութենէ վարդապետութեան անցած եկեղեցականներ կ'ունենանք միշտ՝ մարդիկ որոնք նոյն իսկ հասարակ ընթերցանութիւն մը չեն գիտեր, որոնք բարոյական ամէն ըմբռնումի անհաղորդ մնացած են, որոնք սակայն երեւակայուելիք ամէնէն փոփուկ ու մաքուր մնալու սահմանուած գործերու գլուխ կը դրուին, Փոխարէն բնականաբար չուզնար, եւ ահա կղերը կրկին անարդար կը մնայ։ կրկին հոգ չըներ, դարման մը չի փնտռեր, կարել չի տար, ու կը թողու որ տխրը տարածուի, միւս անդամներն ալ վարակէ։

Քահանայութեան՝ ինչպէս նաեւ կուսակրօն եկեղեցականութեան մէջ պարզուած բոլոր սարսութեանց, բոլոր անկարգութեանց ճշմարիտ պատճառը ասէ։ Որչափ ատեն որ այդ անփութութիւնը շարունակէ, որչափ ատեն որ կղերը անտարբեր վերաբերում մը ցոյց տայ իր սակամ նա անդամին հիւանդութեան, փքուութեան մահին, այդ անկարգութիւններն ու սարսնութիւնները պիտի մնան, պիտի աւելնան, պիտի տարածուին։

Հոս է բուն, իրական ցաւը։ Անոր վրայ պէտք է իյնալ, անոր դարմանը պէտք է խորհիլ։

Քահանայ մը այսօր մէկուն ապակ մը զարկեր է, ուրիշի մը դրամը չորթեր է, երրորդի մը պատուին դպչեր է, եւ կամ իր պաշտօնակիցներէն մէկ քանին տիրեր է նոյն իսկ եկեղեցւոյ մէջ։ Վարդապետ մը նորա խաղացեր է եկեղեցւոյ բակին մէջ՝ ներքոյ արտաքոյութիւն կատարուած միջոցին, հովանոցը ձեռքը՝ իր առնելիքներուն հալածեր է շուկաներու մէջ եւ կամ իր քարոյական նշանակութիւնը չեղնելու՝ իր խօսքը ողղանալու համար՝ եկեղեցւոյ բեմէն քանի մը հայհոյութիւն ընելը անպատշաճ չէ տեսեր։

Մենք սխալ մը ըրած կ'ըլլանք մեր բովանդակ սրտմտութիւնը այս տեսակ քահանաներու կամ վարդապետներու վրայ թափելով։

Որովհետեւ այդ մարդիկը յանցանք չունին։ Յանցանքը անոնցն է որոնք այդ ասպիճան սուր եւ անյարմար տարրեր մացուցեր են կղերին մէջ։ Յանցանքը ասոնցն է՝ որոնք զանոնք ձեռնադրած առենին անդամ մը չեն ուզեր անոնց անցեալը քննել, անոնց ի՛նչ տեսակ մարդիկ ըլլալը հասկնալ։ Յանցանքը անո՛նցն է նորէն, որոնք տակաւին կը յամառին պաշտպանել բոլոր այդ աղտաութիւնները զոց են, մենք ալ, իվ ու ես, գիշերն ամբողջ ըստ հաճոյս պիտի անցընենք, առանց մեր եռեւէն մուսմէ մը քաշքշելու, եւ լեռոյ պիտի դառնանք Թուխնֆանթի մէջ մեր խաւցը պառկելու, գնէ այս գիշեր ալ դա՛ բարձունքը մագլցելու առապանքը չկրելով։

Նախ եւ առաջ կը փորձենք երթալ ճաշ մը ընել չքեղ Թէյատան մը մէջ։ Անկարելի է, բնա՛ւ տեղ չկայ։ բոլոր Թըղթաշէն յարկաբաժինները, բոլոր շարժուն մինչեւ՝ սիկիները եւ պարէզներու բոլոր անկիւնները գրաւուած են երկու սեռէ ճարանցիներով, որոնք չտեսնուած բաներ կուտեն ու կը խմեն։ Շատ մը երիտասարդներ ալ սիրային ժամադրութեանց մէջ են.— մասնաւոր խուցերու մէջ նըստածութիւն, պարուհիներ։

Պատճառը սա է թէ այսօր երրորդ եւ վերջին օրն է Թօռթիւ Սոթէօղի մեծ ուխտագնացութեան, որուն սկզբնաւորումը Թիւը տեսանք երէկ չէ առջի օր,— ուստի ամբողջ Նակաղաքի կը զբօսնու։

Բաքիյեօն զ'ենսեսգոնիբբիպլի (Անոնկարագրելի թիթեռնիկի) Թէյատունը թափթփած է։ Ամբոխ մը՝ որ չդիտցիր ցնորք մը ըլլալ կը թուի՝ պարապութեան մէջ առկախ։ Ու մեր եռին՝ ամբողջ դռները բացուած մնալեն՝ ուր քարտերը նուրբական բժժաններու եւ փայտ հնչեակներու միջոցաւ պաշտօն կը կատարեն,— մեր գանուած տեղէն խամաճիկներու պէս տեսնուելով,— ամենք կարգաւ կկոած են անշարժ մամիներու պէս, ուրիշներ ալ՝ համալսի քայլերով կ'երթեւեկեն ասկեղ եղ խարանին առջեւ, ուր չտատուածները կը ընակին։

Այս գիշեր չենք խնդար եւ քիչ ալ կը խօսինք. աւելի՛ զարմացած քան նախարդ գիշերը. կը դիտենք միայն, ջանալով բան մը հասկնալու...։

Յանկարծ Իվ եռին դառնալով կ'ըսէ.
—Եղբա՛յր !... ձեր մուսմէն նայեցէ՛ք!!....

Արդարեւ կը տեսնեմ որ Քրիզանթէմ անոր եռեւն է, գրեթէ գետնի վրայ, կէս մը վագր եւ կէս մըն ալ շուն ներկայացնող հատաքարէ ահագին գաղանի մը թաթերուն մէջտեղ պառնրատ, որուն դէմ կը կրթնի մեր դիւրքանդ վրանը։

Թաթալ սիրուցին հետ՝ որ շղթելից ցնորք մը ըլլալ կը թուի՝ պարապութեան մէջ առկախ։ Ու մեր եռին՝ ամբողջ դռները բացուած մնալեն՝ ուր քարտերը նուրբական բժժաններու եւ փայտ հնչեակներու միջոցաւ պաշտօն կը կատարեն,— մեր գանուած տեղէն խամաճիկներու պէս տեսնուելով,— ամենք կարգաւ կկոած են անշարժ մամիներու պէս, ուրիշներ ալ՝ համալսի քայլերով կ'երթեւեկեն ասկեղ եղ խարանին առջեւ, ուր չտատուածները կը ընակին։

Այս գիշեր չենք խնդար եւ քիչ ալ կը խօսինք. աւելի՛ զարմացած քան նախարդ գիշերը. կը դիտենք միայն, ջանալով բան մը հասկնալու...։

Յանկարծ Իվ եռին դառնալով կ'ըսէ.
—Եղբա՛յր !... ձեր մուսմէն նայեցէ՛ք!!....

Արդարեւ կը տեսնեմ որ Քրիզանթէմ անոր եռեւն է, գրեթէ գետնի վրայ, կէս մը վագր եւ կէս մըն ալ շուն ներկայացնող հատաքարէ ահագին գաղանի մը թաթերուն մէջտեղ պառնրատ, որուն դէմ կը կրթնի մեր դիւրքանդ վրանը։

—Փոքրիկ կատուի մը պէս եղունգներովը ճանկրտեց ատփաին վարի կողմէն, կ'ըսէ Իվ մանկական սարսափով մը,— օ՜հ! ճիշդ ու ճիշդ կատուկի մը պէս !։

Քրիզանթէմ գլխիկոր կը կենայ, մանանախանարհ բարեւով մը ծնրադիր. երկչութեամբ կը ժպտի գէշ ընդունելութիւն մը գտնելու երկիւղով, եւ փոքրիկ անբաձգիս Պանպուի գլուխն ալ կը տեսնուի, նոյնպէս ժպտուն, իր քրոջը գրլխուն եռեւն։ Քրիզանթէմ զանի հետ է բերեր, կոնակը առած այդ փոքրիկ Մուսֆոն, հաղուստէդ՝ իր կնատուած գլխով, երկոյն պարեգօտիովը եւ իր մատաքսէ գօտին խոյոր խեցեհանգոյցներովը։ Ու երկուքն ալ մեզի կը նային մատեղ ելուելիով մը, հասկնալու համար թէ ի՞նչպէս պիտի ընդունինք զիրենք։

Է՛հ, իրաւ որ չեմ ուզեր անախորժ ընդունելութիւն մը ընել անոնց. ընդհակառակը, իրենց երեւումը զիս կ'ուրախացնէ. նոյն իսկ չատ սիրուն կը գտնեմ Քրիզանթէմի այս կերպ վերադարձը եւ ՊանպուՍանն ալ հանդիսաւորը բերելու գաղափարը, թէպէտ չա՛ռ գանէիկ բան ալ ըլլայ այդպէս զանի չուլնած գալը, ինչպէս աղքատ կիներ կ'ընեն իրենց աղքատներուն...։

Օ՜ն, թո՛ղ ետի Իվին ու իմ մէջտեղը, թո՛ղ բերեն իրեն կարկաչով լուսբիլէն զոր ա՛ինքան կը սիրէ։ Ցեսայ, ծունկերուս վրայ առնենք փոքրիկ սիրուն Մուսֆոն, եւ թող ուզածին չափ շաքար ուտէ։

Ցայգանանդէսը վերջանալուն, երբ հարկ կ'ըլլայ մեկնիլ ու վար իջնել, Քրիզանթէմ կրկին կրկին կը չալկէպանուն եւ կը սկսի քալել. բոլորովին կարգաքամակ այդ բեռին տակ, իր սանտրիլեօնի փայտ-կոշիկները դժուարաւ քաշքշելով կրնկէթ սանդուխներուն ու մարթին վերայէն...։ Այո՛, չատ գանէիկ է արդարեւ այս ձեւ քալուածքը, սակայն այդ բառին լաւագոյն իմաստովը, ասոր մէջ ինծի անհաճոյ եղող բան մը չկայ, նոյն իսկ կը խոստովանիմ թէ Քրիզանթէմ Պանպու-Սանը սիրելուն մէջ պարզ ու գրաւիչ է միանգամայն։

(Շարունակելի))

—(34)—

"ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՏԻԿԻՆ ՔՐԻ ԶԱՆԹԷՄ

Հեղինակ — Թարգմանիչ
ԲԻԷՐ ԼՈԹԻ — Տ. Ս. ԵԱԼՃԵԱՆ

Լ.Դ.

Իվ, Քրիզանթէմ, Օսուզի եւ ես չորս սրարշաւ ձիներէ քաշուելով՝ ամբողջ օրը Թափառեցանք փչուելից ու մթին Թաղերու մէջ, հնութիւններ փնտռելով մանրավաճառներու կրպակները։

Արեւմտեան ատենները, Քրիզանթէմ, որ այս առաջնէ ի վեր ա՛լ աւելի կը ճանձրացնէ զիս եւ զոր ինքն ալ կռանած ըլլալու է, դառնապէս կը չարթնածուէ, եւ հիւանդ ըլլալ ձեւացնելով՝ արտնութիւն կը խնդրէ այս գիշեր իր մօրը, Տիկին Ժօնգիլի տունը երթալ պառկելու։

Բոլոր սրտով կը թաթաւրեմ. Թող երթա՛ այդ մանսէն։ Օսուզի իմաց պիտի տայ անոր ծնողքին որ մեր սենեակները դոց են, մենք ալ, Իվ ու ես, գիշերն ամբողջ ըստ հաճոյս պիտի անցընենք, առանց մեր եռեւէն մուսմէ մը քաշքշելու, եւ լեռոյ պիտի դառնանք Թուխնֆանթի մէջ մեր խաւցը պառկելու, գնէ այս գիշեր ալ դա՛ բարձունքը մագլցելու առապանքը չկրելով։

Նախ եւ առաջ կը փորձենք երթալ ճաշ մը ընել չքեղ Թէյատան մը մէջ։ Անկարելի է, բնա՛ւ տեղ չկայ։ բոլոր Թըղթաշէն յարկաբաժինները, բոլոր շարժուն մինչեւ՝ սիկիները եւ պարէզներու բոլոր անկիւնները գրաւուած են երկու սեռէ ճարանցիներով, որոնք չտեսնուած բաներ կուտեն ու կը խմեն։ Շատ մը երիտասարդներ ալ սիրային ժամադրութեանց մէջ են.— մասնաւոր խուցերու մէջ նըստածութիւն, պարուհիներ։

Պատճառը սա է թէ այսօր երրորդ եւ վերջին օրն է Թօռթիւ Սոթէօղի մեծ ուխտագնացութեան, որուն սկզբնաւորումը Թիւը տեսանք երէկ չէ առջի օր,— ուստի ամբողջ Նակաղաքի կը զբօսնու։

Բաքիյեօն զ'ենսեսգոնիբբիպլի (Անոնկարագրելի թիթեռնիկի) Թէյատունը Թափթփած է։ Ամբոխ մը՝ որ չդիտցիր ցնորք մը ըլլալ կը թուի՝ պարապութեան մէջ առկախ։ Ու մեր եռին՝ ամբողջ դռները բացուած մնալեն՝ ուր քարտերը նուրբական բժժաններու եւ փայտ հնչեակներու միջոցաւ պաշտօն կը կատարեն,— մեր գանուած տեղէն խամաճիկներու պէս տեսնուելով,— ամենք կարգաւ կկոած են անշարժ մամիներու պէս, ուրիշներ ալ՝ համալսի քայլերով կ'երթեւեկեն ասկեղ եղ խարանին առջեւ, ուր չտատուածները կը ընակին։

Այս գիշեր չենք խնդար եւ քիչ ալ կը խօսինք. աւելի՛ զարմացած քան նախարդ գիշերը. կը դիտենք միայն, ջանալով բան մը հասկնալու...։

Յանկարծ Իվ եռին դառնալով կ'ըսէ.
—Եղբա՛յր !... ձեր մուսմէն նայեցէ՛ք!!....

Արդարեւ կը տեսնեմ որ Քրիզանթէմ անոր եռեւն է, գրեթէ գետնի վրայ, կէս մը վագր եւ կէս մըն ալ շուն ներկայացնող հատաքարէ ահագին գաղանի մը թաթերուն մէջտեղ պառնրատ, որուն դէմ կը կրթնի մեր դիւրքանդ վրանը։

—Փոքրիկ կատուի մը պէս եղունգներովը ճանկրտեց ատփաին վարի կողմէն, կ'ըսէ Իվ մանկական սարսափով մը,— օ՜հ! ճիշդ ու ճիշդ կատուկի մը պէս !։

Քրիզանթէմ գլխիկոր կը կենայ, մանանախանարհ բարեւով մը ծնրադիր. երկչութեամբ կը ժպտի գէշ ընդունելութիւն մը գտնելու երկիւղով, եւ փոքրիկ անբաձգիս Պանպուի գլուխն ալ կը տեսնուի, նոյնպէս ժպտուն, իր քրոջը գրլխուն եռեւն։ Քրիզանթէմ զանի հետ է բերեր, կոնակը առած այդ փոքրիկ Մուսֆոն, հաղուստէդ՝ իր կնատուած գլխով, երկոյն պարեգօտիովը եւ իր մատաքսէ գօտին խոյոր խեցեհանգոյցներովը։ Ու երկուքն ալ մեզի կը նային մատեղ ելուելիով մը, հասկնալու համար թէ ի՞նչպէս պիտի ընդունինք զիրենք։

Է՛հ, իրաւ որ չեմ ուզեր անախորժ ընդունելութիւն մը ընել անոնց. ընդհակառակը, իրենց երեւումը զիս կ'ուրախացնէ. նոյն իսկ չատ սիրուն կը գտնեմ Քրիզանթէմի այս կերպ վերադարձը եւ Պանպու-Սանն ալ հանդիսաւորը բերելու գաղափարը, թէպէտ չա՛ռ գանէիկ բան ալ ըլլայ այդպէս զանի չուլնած գալը, ինչպէս աղքատ կիներ կ'ընեն իրենց աղքատներուն...։

Օ՜ն, թո՛ղ ետի Իվին ու իմ մէջտեղը, թո՛ղ բերեն իրեն կարկաչով լուսբիլէն զոր ա՛ինքան կը սիրէ։ Ցեսայ, ծունկերուս վրայ առնենք փոքրիկ սիրուն Մուսֆոն, եւ թող ուզածին չափ շաքար ուտէ։

Ցայգանանդէսը վերջանալուն, երբ հարկ կ'ըլլայ մեկնիլ ու վար իջնել, Քրիզանթէմ կրկին կրկին կը չալկէպանուն եւ կը սկսի քալել. բոլորովին կարգաքամակ այդ բեռին տակ, իր սանտրիլեօնի փայտ-կոշիկները դժուարաւ քաշքշելով կրնկէթ սանդուխներուն ու մարթին վերայէն...։ Այո՛, չատ գանէիկ է արդարեւ այս ձեւ քալուածքը, սակայն այդ բառին լաւագոյն իմաստովը, ասոր մէջ ինծի անհաճոյ եղող բան մը չկայ, նոյն իսկ կը խոստովանիմ թէ Քրիզանթէմ Պանպու-Սանը սիրելուն մէջ պարզ ու գրաւիչ է միանգամայն։

(Շարունակելի))

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵԻ

ԵԱԼՈՒԻ ԱՆՑՔԸ

Վճռական ճակատամարտ. — Նոր տեղեկութիւններ. — Տպաւորութիւնը Ռուսիոյ մէջ. — Զանազան լուրեր։

Բարիզ, 3 մայիս. — Ապրիլ 28ին ճապոնական 12 դ զօրաբաժինը Եալուն անցաւ Սարքիչինի մէջ Վլ-Ճուէն 21 քիլոմէթր դէպ ի վեր, այն տեղը, ուր ճապոնական բանակը 1894ին, չինեւճարն պատերազմին ատեն, Եալուն անցած է։ Երկրորդ զօրաբաժինը որ ձախ թեւը կը կազմէր, եւ անձնապահները որոնք կեդրոնը կը կազմէին, կը գրաւէին Վլ-Ճուէի վերի կողմը եւ դիմացը գտնուող կղզիները։ 12 դ զօրաբաժինը ապրիլ 29ին գրաւեց Հուշան կղզին, ուրկէ հեռացուց Ռուսերը՝ հասատուած Թիկոը լեռան վրայ, բալձունք մը որ դէմն մէջտեղը կը գտնուի Վլ-Ճուէն վեր, եւ ուր, հեռաւոր, կը տիրէ ամբողջ դիրքին։ Ապրիլ 30ին առաւն կռնուելս Ռուսերը եռ քաշուած էին, եւ Ճ-ոյնները, Թիկոը լերան տիրած ըլլալով, իրենց Բ. զօրաբաժինը անցընել կուտային Եալուի արեւմտեան թեւէն։ Այդ զօրաբաժինը ա.դ միջոցին կը գտնուէր Այհոյի եւ Եալուի մէջտեղը։ Միեւնոյն ժամանակ անձնապահները եւ Բ. զօրաբաժինը Եալուն կ'անցնէին եւ Վլ-Ճուէի եւ Սարքոնի մէջտեղը եւ դիմին մէջ գտնուած կղզիներուն վրայ կը հասատատուին։ Մայիս 1ի առաւն ճակատամարտին ճակատը կը տարածուէր երեսուն քիլոմէթրի վրայ։ Ան-Թունկէն Մաֆրը, թէպէտ չա՛ռ գանէիկ բան ալ ըլլայ այդպէս զանի չուլնած գալը, ինչպէս աղքատ կիներ կ'ընեն իրենց աղքատներուն...։

Օ՜ն, թո՛ղ ետի Իվին ու իմ մէջտեղը, թո՛ղ բերեն իրեն կարկաչով լուսբիլէն զոր ա՛ինքան կը սիրէ։ Ցեսայ, ծունկերուս վրայ առնենք փոքրիկ սիրուն Մուսֆոն, եւ թող ուզածին չափ շաքար ուտէ։

Ցայգանանդէսը վերջանալուն, երբ հարկ կ'ըլլայ մեկնիլ ու վար իջնել, Քրիզանթէմ կրկին կրկին կը չալկէպանուն եւ կը սկսի քալել. բոլորովին կարգաքամակ այդ բեռին տակ, իր սանտրիլեօնի փայտ-կոշիկները դժուարաւ քաշքշելով կրնկէթ սանդուխներուն ու մարթին վերայէն...։ Այո՛, չատ գանէիկ է արդարեւ այս ձեւ քալուածքը, սակայն այդ բառին լաւագոյն իմաստովը, ասոր մէջ ինծի անհաճոյ եղող բան մը չկայ, նոյն իսկ կը խոստովանիմ թէ Քրիզանթէմ Պանպու-Սանը սիրելուն մէջ պարզ ու գրաւիչ է միանգամայն։

(Շարունակելի))

Քաօ, Այհոյի վրայ, Ռիա–Լիէն–Զէի հիւսիսային կողմը։ Այն պահուն երբ անձնապահները ու Բ. զօրաբաժինը կը յարձակէին արեւելեան եւ հիւսիսային արեւելեան կողմէ ռուսական դիրքին վրայ, 12 րդ զօրաբաժինը Այհոն կ'անցնէր եւ կը յարձակէր ռուսական պահեստներուն վրայ։ Առաւօտեան ժամ 10 ին ճապոնները անցած էին Եալուի ու Այհոյի ամրոցները գտնուած բլուրները։ Ռուսերն ալ կը քաշուէին բարձունքի մը վրայ՝ Ռիւ–Լիէն–Զէի հիւսիսային արեւմտեան կողմը։ Ճապոնները կը շարունակէին յառաջանալ միեւնոյն կէտին հասնող երեք ճամբաներէ. ուստի Ռուսերը նահանջեցին կէս օրէն երկու ժամ առաջ եւ դէպի Ֆէնկ–Հանկ–Զէնկ քաշուեցան։ Ասոր վրայ ճապոնական 12 րդ զօրաբաժինը յառաջացաւ Թան–Լանկ–Ցանկ՝ Մաքաօի ամրեւմտեան կողմը։ Անձնապահները գրաւեցին մինչեւ Համաթան տանող ճամբան՝ Ռիա–Լիէն–Զէի արեւմտեան կողմը։ Երկրորդ զօրաբաժինն ալ Ան–Թունկ գընաց, զոր Ռուսերը առաւն տրած ուլքած էին, ճապոնական թնդանօթակիրներուն կողմէ կառուցած կարմատեղ մը եւ ամրոց։ Ռուսերը Համաթան քաշուելու պահուն էր որ ճապոնները զանոնք նեղելով քսան թնդանօթ գրաւեցին բուն ճակատամարտէ մը եւ ամրոց։ Ռիա–Լիէն–Զէ համախմբուած Ռուսերուն թիւն էր գրեթէ քսան հազար։ Կը բաղկանային Ե. զօրաբաժինէն, որոնդներու, թնդանօթներու եւ հեծելազօրքերու քանի մը զօրագունդերէ։ Բան թնդանօթներու ճապոններուն ձեռքը անցնելը Ռուսերուն համար մեծ կորուստ մըն է զինուորական տեսակէտով։

Բեդերապուրկ.— Ռուսիոյ սպայակոյտը տակաւին ո՛եւ է պաշտօնական զեկոյց չբերաւ մայիս 1ի ճակատամարտին վրայ՝ Եալուի մօտ։ Բեդերապուրկի մէջ օտար զօրակալութեանց հեռագիրներէն իմացուեցաւ որ այդ ճակատամարտին ելքը նպաստաւոր չէ եղած Ռուսերուն համար։ Ամբողջ օր խիստ չափազանցուած ու հակասական լուրեր կային։ Մէկ կողմէ կ'ըսուէր թէ Թուրէն–Չէնի ճամբաները բաւական չատ ուելի ծանր եղած է, վասն զի Ռուսերը կորնցուցած են երկու հազար զինուոր, երեք զօրավար, երեսուն բերդ սպայ եւ քսանրեք թնդանօթ։ Միւս կողմէ ալ կ'ըսուէր թէ այդ թիւերը մեծցուցեր են։ Երկի իրիկուն զրոյց եղաւ թէ Ռուսերը նորէն լարձակողական ակամ եւ ճապոնները վերադարձած են Եալուի միւս կողմը, սակայն այդ լուրը անհիմն կը նկատուի։

— Եալուէն առնուած դէպ լուրերը Բեդերպուրգի մէջ ընդունուեցան այն սարսափելի համակերպութեամբ որ Ռուսերը կը յայտնէ՝ անոնց անյաջողութիւնը սկսեր է ի վեր։ Ընդհանուր սպայակոյտը կ'ըսէ թէ կարեւոր ճակատամարտ մը կատարուեր է, սակայն մանրամասնութիւն չի հաղորդուիր։

— Բեդերպուրգի մէջ չլսած զրոյցներուն նպիլով Ռուսերը նահանջած միջոցին զիրկնդիսան մահացու կռիւներ տեղի ունեցեր են։ Այդ միջոցին Ռուսերը չատ մարդ կորնցուցեր են։

Լոնտոն.— Ճապոնական դեսպանատունը Թոքիոյէն առ պաշտօնական հեռագիրը ստացաւ.— Մաեաի նաւապետը կը ծանուցանէ թէ Մաեաի, Ունիէ եւ Թորփիլլաներէ բաղկացած նաւախումբ մը մայիս 1ին Եալու գետին մէջ յառաջցեր է՝ ռմբակոծելով Ռուսերը։ Վերադարձին թորփիլլաները ենթարկուեր են ռուսական թնդանօթներուն յանկարծակի մէկ յարձակումին, բայց կէս ժամ տեւող բուռն ճակատամարտէ մը ետքը, թորփիլլաները լուռեցան դասապարտեր են ռուսական թնդանօթները։ Այդ նաւախումբը անվնաս նակարոդարձեր է։ Ճապոնական զինուորները նոյն առտուն Ան–Թունկ ժամանելով Ռուսերը ետ ետ մղեր են, ասոնցմէ վայրկեան տեւող բուռն ճակատամարտէ մը ետքը։ Բաղաքէն բարձրացող բոցեր տեսնուեր են։

— Ճապոնները տիրած են Եալուի գետաբերանին։

Թոքիօ.—Դերի ընկած ռուս սպայ մը կ'ըսէ թէ ճապոնական թնդանօթաձգութիւնը չարաթ եւ կիրակի չատ աղեռելի եղեր է։ Զասուլիչ եւ Բաչլինսքի զօրավարները ռումբերէ վիրաւորուեր են։ Բէյրքի զօրավարին սպայակոյտը իրիկուան ժամ 5ու կէսին Ռիու–Լիէն–Զէն մտեր է։ Բէյրքի զօրավարը կը հետաքրքրէ թէ Միկասային որդին, սպաները եւ զինուորները մեծ խանդավառութիւն ցոյց կուտան։

Բեդերսպուրկ.— Ռուսիոյ սպայակոյտը տակաւին ո՛եւ է պաշտօնական հեռագիր չբերաւ։ Կը յայտարարուի, սակայն, թէ ճապոնները հարիւր հազար հոգի էին եալուի վրայ՝ քսանրինգ հազար Ռուսերուն դէմ, յիսուն վէրսթի վրայ տարածուած։ Զասուլիչ զօրավարին զօրաբաժինը որ Թուրէն–Չէնը կը պաշտպաներ երկու զօրաբաժիններու դէմ, հրաման ստացեր է տասը ժամ դիմանալ եւ Բուրոքիին զորավարին հրամանը գործադրելէն ետքը քաշուեր է։

Սեուլ.— Ռիա–Լիէն–Զէի ճակատամարտէն ետքը ճապոնական հեծելազօրքերը ու հետեւակները հոլածեր են Ռուսերը բլուրներուն մէջէն՝ Ֆէնկ–Հանկ–Զէնկի ուղղութեամբ։

Պէրլին.— Դերման լրագիրները չատ չեն խօսիր ճապոնական զինուորներուն առաջին յաղթութեանց վրայ։ Բանի մը շրջանակներու մէջ դիտել կը տրուի թէ ճապոնական բանակին ընտրեալ մասը իրեն միայն հակառակորդ ուներ Ռուսերուն յառաջապահները՝ գլխաւորաբար բաղկացած Խաղախներու զօրագունդերէ։ Միւս կողմէ դիտել կը տրուի թէ Ռուսերը մոռցած ըլլալ կ'երեւան չինական պատերազմին դասերը, մանաւանդ 1894 հոկտեմբերի այն գործողութիւնը, որով ճապոնները պաշարեցին Ռուսերն հազար Ջինցիներուն կողմ՝ Եալուի աջ եզերքին վրայ։

Վիէննա.— Վիէննայի մէջ այնպէս կը նկատուի թէ Եալուի վրայ կատարուած ճակատամարտը, թէեւ վճռական ազդեցութիւն մը չի կրնար ունենալ պատերազմին արդիւնքին վրայ, սակայն ճապոնները պիտի տայ առաջին յաղթանակի մը զգեցութիւնը եւ անոնց զինուորները նկատել պիտի տայ իրենց հանապարհը եւրոպական զինուորներուն։

ՌՈՒՍԻԱ

Ամրութիւններ Մանչուրիոյ մէջ.—Ռուսական զինուորական զօրութիւնը Մանչուրիոյ մէջ.— Ռուս կամաւորներ.—Խաղախներ.— Սպեռիա։

Բեդերապուրկ, 3 մայիս.— Ռուսիոյ ամբողջ զօրքերը պատնէշներ կը չինեն Լիաօ գետին երկայքը՝ Սին–Մին–Թինկէն երեք մղոն հեռուն։ Զինցիներ կը գործածուին այդ աշխատութեանց։ Պատնէշներ կը չինուին նաեւ Ռու–Բանկ–Զէէն երկու մղոն հեռուն, ուր ռուսական մարնոյսն բանակ մը կը գտնուի։

Լոնտոն.— Քայմզ, ուսումնասիրութիւն մը կատարելով Մանչուրիա գրասնուղ ռուսական զինուորներուն վրայ, կ'ըսէ.— «Բուրոքաթքին զօրավարը ունի 500,000, այլ 250,000 զինուոր ունի Մանչուրիոյ մէջ։ Պէտք է հաշուել նաեւ թէ Բոթթ–Արթուր ու Վլատիվոսթոք 30,000ական զինուորներով պաշարեալ են։ Երկաթուղիներու պահպանութեանը համար ալ 30,000 զինուորի պէտք կայ եւ զինեալ ամբոխ քաղաքներու ու գիւղական կայանները՝ 20,000։ Հիւանդներու թիւն ալ հարիւրին տասը հաշուելով, ընդամենը 115,000 հոգի անշարժ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Ուրեմն Բուրոքաթքին զօրավարը 136,000 հոգի միայն տրամադրելի պիտի ունենայ եւ անուշադ այդ թիւը ամբոխ վերջնը 150,000ի պիտի բարձրանայ։ Հաւանական է որ այդ 150,000ը չաւելնայ, վասնզի զինուոր փոխադրելը միայն բաւական չէ, պէտք է անոնց պարէնաւորման վրայ ալ խորհիլ։ Հեռաւորար կարելի չէ, ինչպէս ծանուցուեցաւ, 150,000 զինուոր տանիլ չինական սահմանագլուխին վրայ։ Բուրոքաթքին զօրավարին տրամադրութեանը տակ գտնուած զինուորները, զօրաբաժակի բաժնուած եւ իւրաքանչիւրը 40–45,000 հոգիէ բաղկացած, հիմա պէտք է գտնուին սա տեղերը.— Առաջին զօրաբանակը՝ Նինկուտա, Նիքոլաք ու Վլատիվոսթք՝ պաշտպանելու անդրսիբիրական երկաթուղիին եւ Մանչուրիոյ ընտրական կողմը, երկրորդը եւ երրորդը՝ Մուքաչէի հարաւային կողմը ու Եալուի վրայ. իսկ չորրորդը՝ որ դեռ նոր կազմուի, Խարպինի շրջակաները։ Բուրոքաթքին զօրավարը, իր բանակին ցրուած ըլլալուն հետեւանքով, չերցաւ յարձակողականի ձեւնարկել։ Առկէ զատ կարելի է պարարար պիտի ըլլայ իր հաղորդակցութեան գիծին զուգահեռական գիծի մը վրայ պատերազմել, ինչ որ մեծապէս պիտի խանգարէ իր ապագայ շարժումները։ Իրաքանչիւր մէկ պահեստի բանակ մը կազմելիքը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, պարէնաւորման դժուարութիւնները աւելցնելէ զատ ուրիշ բանի պիտի ծառայէ, առանց ազդեցիկ աշխատութիւն մը ընելու պատերազմի զինուորներուն։

Բեդերապուրկ.— Բնդերսպուրկի կամաւորներուն առաջին խումբը մայիս 2 ի իրիկունը ճամբայ ելաւ դէպի Մարպոյն Արեւելք. ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը մինչեւ Նիքոլա կայարանը ուղեկցեցաւ անոնց։ Բազմութիւնը հեռագրեցաւ կ'ուզենար Նէվսքի պողոտային եւ Զուսմիենսքաեա հրապարակին եւ կայարանին առջեւ. այնքան շատցաւ որ անցուդարձը անկարելի դարձած էր։ Ելոյթներ «Տուրրա՛»ներ արձակուեցան, երբ կառախումբը ճամբայ կ'ելլէր։ Այդ կամաւորները, 160 ի չափ, կը պատկանին ընկերութեան բոլոր դասակարգերուն։ Սիպերիոյ արձակուղեւորներու ենթասպայի համազգեստը կը կրեն։

Պէրլին.— Լոնտոյ Անցայկրը հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանելով թէ Խաղախներու Գ. ու Դ. զօրաբաժինները երկէ Իրքուցքէն ճամբայ պիտի ելլէին։ Ասոնց իւրաքանչիւրը երեքական զօրագունդէ կը բաղկանան. նաեւ պահեստի վեց զօրագունդէ։ Կովկասի Խաղախներուն կիսաբաժինն ալ, որուն հրամանատարն է Օբպէլիանի իշխանը, պարարտ է մեկնելու։

Բեդերապուրկ.— Ամբողջ նաւագնացութեան վարչութեան մէկ զեկոյցը կ'ըսէ թէ Ռուսերի եւ Սունկարի վրայ նաւագնացութիւնը քիչ ատենէն պիտի սկսի։ Ամբողջ առոյգները հաւած են Պուլկովէսկիոյի մէջ եւ դէպ ի վեր մինչեւ Բուտարա։ Պուլկովէսկիոյէն վար առոյգները սկսած են հալիլ մինչեւ Նիժնի–Թարպովսք գիւղը։ Առեւտրա՛ն առաջ նաւեր որոնք Պուլկովէսկիոյի ելլ ձգմեցած էին, վնասեր են առոյգներուն գործած ճնշումէն։ Ամբողջ ակերուն մօտ՝ Բիլքայի մէջ առոյգները դեռ չեն հալած, իսկ Ինկուտայի մէջ սկսած են,

ԿԵՆՋԱՆԻ ԴՈՐԾԸ

Ճապոնական նաւաբաժինը.— Ռուսական նաւաբաժինները.— Բանիմուրա ծովակալին տեղեկագիրը։

Թոքիօ, 3 մայիս.— Բանիմուրա ծովակալը սա տեղեկագիրը ղրկած է իր գործողութեանց վրայ.— «Երկու անգամ մշուշը արդելք եղաւ Վլատիվոսթոքի ռմբակոծութեանը եւ ռուս նաւաբաժինը կրցաւ փախիլ առանց պատերազմելու։ Ճապոնական նաւաբաժինը որ առաջին անգամ ըլլալով դէպ ի հիւսիս կ'երթար, առանց գիտնալու չատ մօտն անցաւ ռուսական նաւաբաժինէն՝ որ Կոռեա–Մարուն եւ Քիմնիքու–Մարուն պիտի ընկղմէր։ Մշուշը արգիլած ըլլալով Վլատիվոսթոքի ռմբակոծումը, ճապոնական նաւաբաժինը դէպ ի հարաւ վերադարձաւ։ Նորէն, առանց գիտնալու, անցաւ ռուսական նաւաբաժինն մօտէն, որ կէսնգամէն ճամբայ ելած էր դէպ ի հիւսիս։ Իմանալով որ Քիմնիքու–Մարուն տակաւին ժամանած չէ իր երթուղի տեղը, նորէն դէպ ի հիւսիս վերադարձաւ, զայն փնտռելու։ Այդ շրջանաւին երեք շրջեմակոյկները գտան եւ քանի մը յածանոցներ զրկեցի ծովախուզիչը խուզարկութիւն կատարելու համար։ Ճամբան ատենք ռուսական թորփիլներու հանդիպեցան զոյս ընկղմեցին։ Մշուշը տակաւին կը շարունակէ եւ չարաթ օրուընէ ի վեր կարելի չըլլար վերսկսիլ Վլատիվոսթոքի ռմբակոծումը։»

— Վարանդ ծովակալը կը տեղեկագրէ թէ ապրիլ 30 ին եւ մայիս 1 ին Վլատիվոսթոքի մէջ կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէր։ Ռուսական յածանոցներու նաւաբաժինը մայիս 1 ի իրիկունը Վլատիվոսթոքէն ճամբայ ելեր է, բայց ուր երթալը յայտնի չէ։

Սեուլ.— Հակինուրա–Մարու չոգենաւին նկատմամբ որ կէս գան պիտի ժամանէր, տեղեկութիւն չկայ։ Կը վախցուի թէ մի՛ գուցէ Քիմնիքու–Մարուի վիճակին ենթարկուած ըլլայ։

ԲՈՐԹ–ԱՐԹՈՒՐ

Մօտաւոր պաշարում մը.— Բնակիչներուն ուղղուած ազդարարութիւն.— Ընդհանուր տեղեկութիւն.— Ճապոնացիներուն նոր յարձակումը։

Բեդերսպուրկ, 3 մայիս.— Բորթ–Արթուրի արուարձաններու բնակիչներուն ծանուցուեցաւ թէ ո՛չ քաղաք պէտք է մնանն եւ ոչ ալ Բորթ–Արթուրի չրջանակէն հեռանան։ Այդ պարագան բացարձակապէս ցոյց կուտայ թէ պաշարում մը մօտաւուտ կը նկատուի։

— Բոլորովին սխալ է այն լուրը թէ Ռուսերը ընդհանրապէս չոգենաւեր ունին Բորթ–Արթուրի մէջ։

Բեդերսպուրկ.— Բորթ–Արթուրի նաւանգիստին մուտքը փակելու համար ճապոններու կողմէ հրձիգ չոգենաւեր ղրկուելու մասին հեռագրական ռուս գրասենեակներուն տեղեկութիւնները կուտայ.— «Ճապոններուն այդ յարձակումը եղաւ մայիսի 2ին։ Ճապոնական երկու թորփիլներ ընկղմեցան։ Նաեւ ուրիշ երկուքը ալ մեծապէս վնասուած ըլլալով ճապոնական մարտանաւերը քաշեցին զանոնք։ Ընկղմած հրձիգ չոգենաւերուն նաւակներով որոնք ցամաքի մօտենալ փորձեցին, բայց Ռուսեր բուռն կրակ մը տեղացուցին անոնց վրայ՝ մեքենական ու պարզ հրացաններով։ Այդ նաւակներուն մէկ մասը սպաննուեցան եւ մէկ մասն ալ դերի ինկան։ Արշալոյսին հրձիգ չոգենաւերու կայմերուն եւ ծխնիներուն վրայ կը տեսնուէին ողջ մնացած ճապոնները։ Եղերքէն չոգենաւեր ղրկուելով առանցմէ ինը հոգի ազատուեցան։ Ազատման գործողութիւնը, ծովը ալեկոծուած ըլլալով, առանց կեանքի կորուստի չկրնացաւ կատարուիլ։ Ճապոններէն տասներեք հոգի մեռան իրենց ստացած վէրքերէն։ Եօթը զինուորներ ու երկու սպաներ ալ վիրաւորուեցան։ Ռուս զինուորները հարգասա եւ ուտելիք տալին ազատուած ճապոնական նաւաբանները։ Վիրաւորները Մոնկոլիա հիւանդարան–նաւը տարուեցան։ Նաւազներէն մէկը ըսաւ թէ հրձիգ չոգենաւերը քարէկան նաւանգիստի մը ճամբայ ելած էին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲՈՐԹ–ԱՐԹՈՒՐԻ ՊԱՇԱՐՈՒՄԸ

Վիէննա, 6 մայիս.— Ճապոնները Բորթ–Արթուրի նաւանգիստը փակելու համար մայիս 3ին կատարուած փորձէն ետքը նոյն ձեռնարկի մը ելեր եւ կարգ մը նաւեր ընկղմեցին նաւանգիստին մուտքին մէջ։

Վիէննա (Իրիկուան ժամ 7, Ք. Ե.).— Պատրաստութիւններ սկսան Բորթ–Արթուրի չուրը պաշարելու համար։

— Ալեքսիէվ ծովակալին Բորթ–Արթուրէն մեկնումը կը հաստատէ այս լուրը։

— Ճապոնները սկսան զինուոր ցամաք հանել Բիքէովոյի եւ Քինֆոյի մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Երէկ, հինգշաբթի, ճապոնները սկսան զինուոր ցամաք հանել Լիաօ–Թունկի թերակղզին՝ Լիէթի կղզիներուն մօտ։

ՊԷՐԼԻՆ — Այս տեղի ռուս դեսպանը յայտարարեց թէ Ռուսերուն Եալու գետին քարտէզը բաւական չաղթանակ մը չի կրնար նկատուիլ ճապոններուն համար։ Բուրոքաթքին զորավարը արդէն առաջուընէ նկատողութեան առած էր թէ Եալու գետը պէտք եղածին պէս պիտի չկրնայ պաշտպանուիլ։ Դեսպանը յարեց թէ նոյն գետին երկայնքը չարաւած երեսուն հազար ռուս զինուորները չեին կրնար դիմադրել ամբողջ զօրաբանակի մը։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Կը ծանուցուի թէ Բուրոքաթքին զորավարը հիւսիսային արեւելեան կողմերու բանակները Բոյ–Բիկ, Լիաօ–Եանկ ու Մուքաչէի գիծին վրայ համախմբուած է, ուր մեծ ճակատամարտ մը տեղի պիտի ունենայ։ Այդ համախմբումով նոյն կողմի ռուս զինուորներուն թիւը 140,000ի բարձրացած է։

ԲԱՐԻԶ.— Զայց կը պատի թէ նոր եւ մեծ ճակատամարտ մը տեղի ունեցեր է Ֆէնկ–Հուանկ–Զէնկի մէջ եւ թէ Ռուսերը 7000, իսկ ճապոնները 10,000 հոգի կորնցուցեր են։ Կ'ուելցնեն թէ ճակատամարտի վերջը ճապոնները հարկադրուեր են ետ քաշուիլ։

—Վլատիվոսթոքէն հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ ճապոնական նաւաբաժին մը կը յածի նաւահանգստին առջեւ։

— Չէ հաստատուած երկու անգլիական թերթերու այն լուրը թէ ճապոնները յաջողեր են փակել Բորթ–Արթուրի նաւահանգիստին բերանը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Կը ծանուցուի թէ Ռուսերը կը պատրաստուին լքել Տալնին։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Կը հերքուի ճապոնական աղբիւրէ տրուած այն լուրը թէ երկու ռուս զօրավարներ վիրաւորուած են Եալուի վերջին ճակատամարտին մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Բորթ–Արթուրէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ճապոնական նաւաբաժինը հիւսիսային գիտին առջեւ եկած է։ Նոր յարձակումի մը կը սպասուի։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Մեռնեցում մը.— Երկու եղկերներուն մի չեղ եղած խնդիրները.— Անգլիական հանդիսի մը կարծիքը։

Լոնտոն, 3 մայիս.— Ֆորքնայթլի Ռիվիու «Կրնանք Ռուսիոյ վստահիլ» խորագրով յօդուած մը հրատարակելով սա եզրակացութեան կը յանգի.— «Ռուսիա չատ գործնական ըլլալով չի սպասեր եւ նոյն իսկ չի բաղձար բարեկամութեանը տէրութեան մը որուն հետ վէճ ունի երեք հարիւր տարիներէ ի վեր։ Սակայն մենք, Անգլիացիներս, գործնական չենք Ռուսիոյ հանդէպ։ Սլաւներուն հետ մեր վէճերը զուտ զգայնիկ են։ Ինչ ձեռք կ'անցընենք Թիպէթի տարաւանքէն, Ռուսիայէն վրէժ լուծելու մեր հաճոյքէն զատ։ Ինչ մնաց չան մը կրնանք ձեռք բերել ճապոնական դաշնակցութենէն, երբ Աւստրալիա իր դուռները կը փակէ մեր դեղին դաշնակիցներուն դէմ։ Բացարձակապէս ոչինչ։ Միւս կողմէ Դերման կայսրութիւնը, հանճարեղ ժողովուրդով մը, բոլորովին ոգեւորուած, վաճառականութեան ծարաւի, փառքի համար տենչացող Անգլիան մեծապէս ատող, պարտաւոր է ոչնչացնելու բրիտանական տէրութիւնը։ Անգլիացիները, Ֆրանսայի բարեկամը ըլլալով, ինչպէս պիտի լուծեն համաձայնութիւն մը գոյացնել Ռուսիոյ հետ որ ամենեն աւելի պիտի ալխատի ուշադրի խաղաղութիւնը պահպանելու՝ բրիտանական դիւանագիտութեան ձեռքը գտնուած դէպքերու ուրիշ չարքէ մը աւելի։ Ակէ զատ կարելի է այդ համաձայնութիւնը գոյացնել, առանց պէտք մնալու ալ Անգլիա որ եւ է զոհողութիւն ընէ իր կազմակերպական շահերէն։»

ԱՆԴԻԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Մեռնեցում մը.— Երկու եղկերներուն մի չեղ եղած խնդիրները.— Անգլիական հանդիսի մը կարծիքը։

Լոնտոն, 3 մայիս.— Ֆորքնայթլի Ռիվիու «Կրնանք Ռուսիոյ վստահիլ» խորագրով յօդուած մը հրատարակելով սա եզրակացութեան կը յանգի.— «Ռուսիա չատ գործնական ըլլալով չի սպասեր եւ նոյն իսկ չի բաղձար բարեկամութեանը տէրութեան մը որուն հետ վէճ ունի երեք հարիւր տարիներէ ի վեր։ Սակայն մենք, Անգլիացիներս, գործնական չենք Ռուսիոյ հանդէպ։ Սլաւներուն հետ մեր վէճերը զուտ զգայնիկ են։ Ինչ ձեռք կ'անցընենք Թիպէթի տարաւանքէն, Ռուսիայէն վրէժ լուծելու մեր հաճոյքէն զատ։ Ինչ մնաց չան մը կրնանք ձեռք բերել ճապոնական դաշնակցութենէն, երբ Աւստրալիա իր դուռները կը փակէ մեր դեղին դաշնակիցներուն դէմ։ Բացարձակապէս ոչինչ։ Միւս կողմէ Դերման կայսրութիւնը, հանճարեղ ժողովուրդով մը, բոլորովին ոգեւորուած, վաճառականութեան ծարաւի, փառքի համար տենչացող Անգլիան մեծապէս ատող, պարտաւոր է ոչնչացնելու բրիտանական տէրութիւնը։ Անգլիացիները, Ֆրանսայի բարեկամը ըլլալով, ինչպէս պիտի լուծեն համաձայնութիւն մը գոյացնել Ռուսիոյ հետ որ ամենեն աւելի պիտի ալխատի ուշադրի խաղաղութիւնը պահպանելու՝ բրիտանական դիւանագիտութեան ձեռքը գտնուած դէպքերու ուրիշ չարքէ մը աւելի։ Ակէ զատ կարելի է այդ համաձայնութիւնը գոյացնել, առանց պէտք մնալու ալ Անգլիա որ եւ է զոհողութիւն ընէ իր կազմակերպական շահերէն։»

ՍՈՄԱԼԻԼԷՆՏ

Երեսփ. Ժողովին մէջ.— Լորտ Բէրսիի յայտարարութիւնները Սոմալիլենտի մասին.— Մատիլա։

Լոնտոն, 3 մայիս.— Երէկ Երեսփ. Ժողովին մէջ, ի պատասխանի իրեն եղած մէկ քանի հարցումներու, արտաքին գործոց խորհրդական Լորտ Բէրսի յայտարարեց թէ Մէնէրթինի եղեր, որուն դէմ կը կռուի Մատիլա, բրիտանական թեւերկրեան տակ չի գտնուիր։ Ցարեց թէ այդ ցեղին կռուները Մարմիլայի հետ, կ'ապացուցանէ թէ այս վերջինը զօրութիւն չունի այլ եւ։ Անգլիական կառավարութիւնը այս պահուս կ'ուսումնասիրէ թէ ո՛րքան զինուոր պէտք պիտի ըլլայ պահել Սոմալիլենտի մէջ, արշաւախումբին մեկնումէն յետոյ։ Անգլիական կառավարութեան հրամանով է որ անգլիական զօրքերը գրաւեցին Իլիկի մարգը։ Իտալական հողին վրայ, իտալացի զօրքերու ներկայութեան, բայց առանց անոնց ալնակցութեան։ Իլիկի պատի ձգուի այնպէս ցեղերու, որոնց հաւատարմութեան վրայ վստահութիւն ունենայ իտալական կառավարութիւնը, բայց Անգլիա մտադիր չէ չարաւնակել պատերազմական գործողութիւնները։ Ակէ զատ, լրագիրներուն հաղորդած զեկոյց մը կ'ըսէ թէ Մատիլա պատած է իր հրացաններուն մեծ մասը, հակառակ իր կուսակիցներուն ցուցումին։ Բրնիկ ցեղերը պիտի օգնեսան, անգլիական զօրքերուն մեկնումը տեսնելով, թէեւ վախ կը պատճառէ այդ բանը։

ԻՏԱԼԻԱ

Ֆրանսական նաւաբաժինը Ձեհովայի մէջ — Պիսս Ժ.ի լիճատակարանը։

Հռոմ, 3 մայիս.— Ֆրանսական նաւաբաժինն ապանդրուն եւ նաւաշներուն ի պատիւ սարքուած հանդէսները կը շարունակուին։ Ամէն տեսակ խրախճանքներ տեղի կ'ունենան։ Նաւաբաղ, դպրական հանդէս, գպրոցական հանդէս, հացկերոյթ, պարահանդէս եւն.։ Երէկ, ծովակալ Պարեօ այցելութիւն տուաւ Կարիպալտիին փեսայ զօրավար Քանիթիոյի։

— Թրմպալոյի (Վենետիկ) մէջ, տիկնամարտի մը բացումը կատարուեցաւ, կանգնուած ի պատիւ Պիսս Ժ.ի, որ 1858–1867, տասը տարուան ժամանակամիջոց մը, երեցը եղած է Թրմպալոյի։ Իր այդ նախկին Սարթօ արքան չատ հարենասիրական զգացումներ յայտնեց, որոնք Աւստրիոյ հակառակ ինքն է որ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի ԹՈՐԹՕՆԸ (68)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԵՐԷՍԻՈՆԴ ՄԱՆ

ԳԻՇԱԿԵՐ ՄԱՐԴԸ

Դ.

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՃԱՇԸ

Ու Պրիւլէ հմտանալով՝ նոր կանխավրնար մը ըրած էր իր ծանոթամարտ լաճախորդուհիին, ապահովցնելով զայն հոգ չընելու վաղուան ապրուստի հոգը։

Ոչինչ ալ դան ըլլար նեարը, տիկին որ Բէրնուարն բաղմազարդ կը ցուցնէր ինքզինքը։ Երկու անգամ Բարիզ գացած էր։ Այդ ուղեւորութիւններէն մէկ կաւ մինչեցին իր հետ տարած էր Մարի–Ժանին ու Իվոնը, եւ այս վերջինին համար պատրաստած էր հրաշալեկան օժիտ մը, իր ընկերական կացութենէն չատ աւելի բարձր, ինչ որ չպիտի կրնար ընել մանկամարդ աղջիկը։ Ուրուհին չափազանց, զարմացած իր զոհ ունակութիւնը յայտնելով քանիցս գոչած էր.

— Օ՜հ, տիկին, չատ բարի էք։ Որքան ծախքեր կ'ընէք ինձի համար։ Այս ամէնը չատ աղուոր բաներ են, կ'ապահովցնեմ ձեզ թէ աղուոր են։

Բայց տիկին ոը Բէրնուարն մանկ չէր ըներ։ Շռայլութեան ենդէ մը բռնուած կը թուէր։ Տեսակ մը կատաղութեամբ, հրամաններ ու ապպրանքներ կուտար, ունեցած բոլոր դրամները ծախսելով, սա մտածումով թէ Իվոնի ամուսնութիւնը պիտի ըլլար անոնց անդարդարիրը։ Անգամ մը որ տիկին Պրիւլէ յորջորջուէր Իվոն, այնուհետեւ այս վերջինը ամուսնին վճարել։ իսկ տար մօրը բոլոր յիմարական ծախքերը։ Քանի որ սակարկութիւնն մըն էր տեղի ունեցածը, լաւագոյն էր որ նպաստ իրեն կատարուէր այդ սակարկութիւնը։ Իր աղջիկը կուտար. բնական էր որ լաւ վճարէին անոր գինը։

Իվոն ալ իրար կ'անցնէր, չկրնալով բան մը ըմբռնել այս ամբիսատ շռայլութենէն։ կը խորհէր թէ քանի մը օր առաջ ինքզինքը այնքան մահոգ ցուցնելէն յետոյ, մեծ յոյս մը ունեցած ըլլալու էր, հակառակ ծայրայեղութեան մէջ իյնալու հոմար։ Բայց հակառակ այդ ամենուն, սիրտը սեղմուած էր աղէտի մը վախով. Իվոն կարծես կը լսէր տարտամ աղդարարութիւն մը, անարշ սպառնալիք մը, որ իրեն կռահել կուտային թէ անխիղճ ու անհաւատ մօրը կողմէ խաղցուած խաղին առարկան ինք էր։

Միայն մանկամարդ աղջիկը չէր որ իրար կ'անցնէր ասոր համար։ Պրիւլէ ալ արդարացի վախեր կը զգար։

Զարմացանց խորհանկ մարդ ու կասկածող, Պրիւլէ խորհած էր.

— Իրա՛ւ որ զարմանալու վանդալաւոր կին մըն է։ Իր ամուսինը ու աղջիկը կործանելէ ետքը, հիմակ ալ զիս կործանելէ հեռանան։ Այդ պարագան բացարձակապէս ցոյց կուտայ թէ պաշարում մը մօտաւուտ կը նկատուի։

— Բոլորովին սխալ է այն լուրը թէ Ռուսերը ընդհանրապէս չոգենաւեր ունին Բորթ–Արթուրի մէջ։

Բեդերսպուրկ.— Բորթ–Արթուրի նաւանգիստին մուտքը փակելու համար ճապոններու կողմէ հրձիգ չոգենաւեր ղրկուելու մասին հեռագրական ռուս գրասենեակներուն տեղեկութիւնները կուտայ.— «Ճապոններուն այդ յարձակումը եղաւ մայիսի 2ին։ Ճապոնական երկու թորփիլներ ընկղմեցան։ Նաեւ ուրիշ երկուքը ալ մեծապէս վնասուած ըլլալով ճապոնական մարտանաւերը քաշեցին զանոնք։ Ընկղմած հրձիգ չոգենաւերուն նաւակներով որոնք ցամաքի մօտենալ փորձեցին, բայց Ռուսեր բուռն կրակ մը տեղացուցին անոնց վրայ՝ մեքենական ու պարզ հրացաններով։ Այդ նաւակներուն մէկ մասը սպաննուեցան եւ մէկ մասն ալ դերի ինկան։ Արշալոյսին հրձիգ չոգենաւերու կայմերուն եւ ծխնիներուն վրայ կը տեսնուէին ողջ մնացած ճապոնները։ Եղերքէն չոգենաւեր ղրկուելով առանցմէ ինը հոգի ազատուեցան։ Ազատման գործողութիւնը, ծովը ալեկոծուած ըլլալով, առանց կեանքի կորուստի չկրնացաւ կատարուիլ։ Ճապոններէն տասներեք հոգի մեռան իրենց ստացած վէրքերէն։ Եօթը զինուորներ ու երկու սպաներ ալ վիրաւորուեցան։ Ռուս զինուորները հագուստ եւ ուտելիք տալին ազատուած ճապոնական նաւաբանները։ Վիրաւորները Մոնկոլիա հիւանդարան–նաւը տարուեցան։ Նաւազներէն մէկը ըսաւ թէ հրձիգ չոգենաւերը քարէկան նաւանգիստի մը ճամբայ ելած էին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲՈՐԹ–ԱՐԹՈՒՐԻ ՊԱՇԱՐՈՒՄԸ

Վիէննա, 6 մայիս.— Ճապոնները Բորթ–Արթուրի նաւանգիստը փակելու համար մայիս 3ին կատարուած փորձէն ետքը նոյն ձեռնարկի մը ելեր եւ կարգ մը նաւեր ընկղմեցին նաւանգիստին մուտքին մէջ։

Վիէննա (Իրիկուան ժամ 7, Ք. Ե.).— Պատրաստութիւններ սկսան Բորթ–Արթուրի չուրը պաշարելու համար։

— Ալեքսիէվ ծովակալին Բորթ–Արթուրէն մեկնումը կը հաստատէ այս լուրը։

— Ճապոնները սկսան զինուոր ցամաք հանել Բիքէովոյի եւ Քինֆոյի մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Երէկ, հինգշաբթի, ճապոնները սկսան զինուոր ցամաք հանել Լիաօ–Թունկի թերակղզին՝ Լիէթի կղզիներուն մօտ։

ՊԷՐԼԻՆ — Այս տեղի ռուս դեսպանը յայտարարեց թէ Ռուսերուն Եալու գետին քարտէզը բաւական յաղթանակ մը չի կրնար նկատուիլ ճ

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրասենեակին մէջ կը գտնուէին Անգլիոյ դեսպանը, խորհրդականը ու կինը, Ֆրանսայի դեսպանը, երկու հիւրեր ու առաջին թարգմանը, Իտալիոյ դեսպանը, խորհրդականը ու առաջին թարգմանը, հոլանտական դեսպանը ու առաջին թարգմանը, պուլկարական գործակատարութեան քարտուղարը եւ դեսպանատուներէն յանձնարարուած իշխանութիւններ։ Ներքսանէրն ամենք արարողական Իպրահիմ պէյի եւ սենեկապետ Էյին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ չորհաւորութեամբ, Ֆանարի դեսպան Պ. Քանթաքուզէնի, Ա. գլխոյ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր Իտալիոյ դեսպան տի Մալասբինա մարքիզը եւ Հոլանտայի դեսպան տը Պիլանտ կոմսը պատիւ ունեցան տէր-պաշտօնապէս եւ զատ զատ ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։

— «Անգլիոյ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր Վեհ. Սուլթանին ներկայացուց Անգլիոյ ազնուականներէն Թէքի իշխանը որ զբօսական պատրաստի համար կ. Պոլիս եկած է։»

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպան տի Մալասբինա մարքիզը, երէկ, Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունեցած միջոցին ներքսագրութիւն մատոյց հիւանդութենէն ապեն ցոյց տրուած կայս. հոգածութեան համար։

ԹԷՔԻ ԻՇԽԱՆԸ.— Կալլէսի իշխանուհիին եղբայրը Թէքի իշխանը երէկ կ. Պոլիս մտնելէ ետքը Բէյ-ի գացեր է։

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ հրամանատար Ինսան պէյ ներկայ պիտի գտնուի Յունաստանի բանակին կողմէ մարիսի կ. տալու նվիրակութեան։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան մասուրին մէջ, երէկ առաւ, հանդիսաւոր պատարագ մատուցուեցաւ եւ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան Ռուսիոյ Ալեքսանդր Թեոդորովիչ կայսրուհիին ծննդեանի թագիր։ Ներկայ էին դեսպանը, դեսպանատան ու հիւպատոսարանին բոլոր պաշտօնեաները եւ ռուս գաղթականութեան երեւելիները։ Պ. Զինովիէվ յետոյ ընդունեց ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։

— Օսմ. պահականոցը եւ դեսպանատան բոլոր պահակաւորը, երէկ, դրօշներով զարդարուած էին այդ առթիւ։

ՊԼԷԿՐԱՏԻ օսմ. դեսպան Թէքէի փաշա, երեքշաբթի օրը, սեղան մը տուեր է ռուս դեսպան Պ. Կուպասովի որ հանդիսաւոր օրը արձակուրդով պիտի մեկնէր։ Սեղանին ներկայ գտնուեր են նաեւ Աւստրիոյ, Ֆրանսայի, Յունաստանի ու Ռուսմանիոյ դեսպանները։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ նահանգին նախորդ մեքթուպի էյուպ Սապրի պէյ, երէկ, կ. Պոլիս ժամանեց։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Երէկ կ. Պոլիս ժամանեցին վաթսունչորսիդ իսլամ գաղթականներ Բէսարաբիէնէն եւ տասերկու Վառնայէն։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէն Տոքթ. Զաներ որ Գերմանիա գացած էր, առջի օրը կ. Պոլիս դարձաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատունը, երէկ, Թարապիոյ ամբոխները փոխադրուեցաւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ մէջ առեւտրական, երկրագործական ու արհեստագործական տնտեսական մը հաստատուեցաւ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Վիճակ.— Երկրագործներուն սպասած անձրեւները թէեւ տակաւին չեն տեղացած, սակայն օդերը զով կ'երթան եւ չատ տեղեր գիշերները ցուրտ կ'ընէ։ Այդ վիճակը թէեւ քիչ մը կը վնասէ պղտուտ ծառերուն, սակայն արմատներուն մասին մտահոգութիւն չի պատճառեր։ Օսմ. երկիրներու հունձքերուն ներկայ վիճակը չատ գոհացուցիչ է։ Անատոլիի մէջ օդերը նպաստաւոր զացած են վարուցանի ամբողջացմանը։ Ամէնէն վերջը վարուցան կատարուած արտերու բերքն ալ լաւ վիճակի մէջ է։ Հետեւաբար այս տարին չատ նպաստաւոր պիտի ըլլայ օսմ. երկրագործներուն համար։ Ամերիկայի մէջ հունձքերը այս տարի լաւ չեն, ինչ որ ուելի օգտակար հետեւանք մը պիտի ունենայ օսմ. երկրագործներուն։ Միւս կողմէ Ռուսիայէն առնուած լուրերու նայելով կէրսոնի նահանգին մէջ այս տարի մշակուած հողերուն տարածութիւնը անցեալ տարիէն հարիւրին 20-50 պակաս է։

ՕԴԵՐՈՒՆ Վիճակը.— Ապրիլի առաջին օրէն սկսելով, Էրզրումի մէջ բաւական ձիւն տեղացեր է։ Անկէ առաջ օդերը լաւ կ'երթային ու ով այդ յանկարծական փոփոխութիւնը չսարսեցուցեր է ժողովուրդը։

— Երզնկայի մօտ լերան մը վրայ ալ ձիւնի փոթորիկ ծագելով ուրիշ ուղեւորներ մեռեր են։

ՆԱԻԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Եալը Քէօշկի առջեւ ընկղմած շոգենաւն է իտալական Լուբիա տի Թարանթօ որ Թալանտքէն եկած էր արմատով բեռցած եւ Մարսիլիա երթալու համար։ Միւս շոգենաւն է հունգարական Իեռոնիմ որ նոր չինուած է, ասկէ առաջ ընկղմած Վասֆարուի տեղ երթեւեկելու համար։ Սամսունէն կու գար արմատ բեռցած եւ Լոնտոն պիտի երթար։ Երկուքն ալ Գալաթայի առջեւ խորտնած էին։ Լուբիա առջի գիշերը ճամբայ ելաւ դէպ ի Մարմարա, բայց հասնելէն մղուելով գլուխ կողմէն զարնուեցաւ Իեռոնիմի կողին՝ գլուխն մօտ։ Լուբիան գլուխ կողմը խորտակուած ըլլալով, նաւապետը չուզեցաւ դէպ ի Եալը Քէօշկի առջեւ մտցուցուլ շոգենաւը ուղղի վրայ, խրեցնելու համար, սակայն հոն ընկղմեցաւ կէս գիշերէն երեքուկէս ժամ ետքը։ Բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չպատահեցաւ եւ բոլոր նաւաղները ազատուեցան։ Իեռոնիմի վնասը մեծ բան մը չէ։ Թէեւ նոր ատանել սկսած է, բայց սուղակները կ'ուզեն զայն գոցելու։ Երկու շոգենաւերն ալ ապահովագրուած են։

ԳԱՏԸԳԻՒՂի ՀՐԴԵՀը.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, առջի գիշերը Գատըգիւղ, Մօտա Ճամանէի, Սու Թէրազի փողոցը, ատն մը այրեցաւ։ Այդ ատնը կը վերաբերէր վաճառական Թօփալեան Կարապետ էֆ.ի եւ ուր Եարկի Նիքոլաիս անուն հելլենացի մը վարձքով կը բնակէր։ Տունը Ուէթքրն Ընկերութեան ապահովագրուած էր չորս հարիւր անգլիական ոսկիի եւ կարասիներն ալ նոյնա Տոյչէի՝ երկու հարիւր լիրան ոսկի։ Հրդեհը սկսաւ տունը վերի յարկէն։ Կ'ըսուի թէ կրակը առաջ եկած է առջի օր հոն աշխատող վերմակագործի մը կողմէ անուշադրութեամբ նետուած սիկառէթէ մը։ Եարկի Նիքոլաիսի հրդեհը մարելու համար աշխատած միջոցին ձեռքերը ու երեսը այրեցան։ Ատոր աղտն բոցերուն մէջ մնացած ըլլալով, դժուարաւ ազատուեցաւ։

—Հրդեհին ատեն մօտը բնակող Նիքոլաքի, վաճառական Պ. Ռալլիի գրագիրը, իր տունը պարպած պահուն, դէմը երկու հոգի հանդիպելով ձեռքը գտնուած արկղիկը առեր են, իրեն օգնելու համար զած գործաղուրիւնները կատարուեր են։

— Դասավորի կուսակալ Շաքիր փաշա վերջերս Եաքվէէն Բ.Էզ-ին գացեր է։

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ հրամանատար Ինսան պէյ ներկայ պիտի գտնուի Յունաստանի բանակին կողմէ մարիսի կ. տալու նվիրակութեան։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան մասուրին մէջ, երէկ առաւ, հանդիսաւոր պատարագ մատուցուեցաւ եւ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան Ռուսիոյ Ալեքսանդր Թեոդորովնա կայսրուհիին ծննդեանը առթիւ։ Ներկայ էին դեսպանը, դեսպանատան ու հիւպատոսարանին բոլոր պաշտօնեաները եւ ռուս գաղթականութեան երեւելիները։ Պ. Զինովիէվ յետոյ ընդունեց ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։

— Օսմ. պահականոցը եւ դեսպանատանց բոլոր պահակաւորը, երէկ, դրօշներով զարդարուած էին այդ առթիւ։

ՊԼԷԿՐԱՏԻ օսմ. դեսպան Թէքէի փաշա, երեքշաբթի օրը, սեղան մը տուեր է ռուս դեսպան Պ. Կուպասովի որ հանդիսաւոր օրը արձակուրդով պիտի մեկնէր։ Սեղանին ներկայ գտնուեր են նաեւ Աւստրիոյ, Ֆրանսայի, Յունաստանի ու Ռուսմանիոյ դեսպանները։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ նահանգին նախորդ մեքթուպի էյուպ Սապրի պէյ, երէկ, կ. Պոլիս ժամանեց։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Երէկ կ. Պոլիս ժամանեցին վաթսունչորսիդ իսլամ գաղթականներ Բէսարաբիէնէն եւ տասերկու Վառնայէն։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէն Տոքթ. Զաներ որ Գերմանիա գացած էր, առջի օրը կ. Պոլիս դարձաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատունը, երէկ, Թարապիոյ ամբոխները փոխադրուեցաւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ մէջ առեւտրական, երկրագործական ու արհեստագործական տնտեսական մը հաստատուեցաւ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Վիճակ.— Երկրագործներուն սպասած անձրեւները թէեւ տակաւին չեն տեղացած, սակայն օդերը զով կ'երթան եւ չատ տեղեր գիշերները ցուրտ կ'ընէ։ Այդ վիճակը թէեւ քիչ մը կը վնասէ պղտուտ ծառերուն, սակայն արմատներուն մասին մտահոգութիւն չի պատճառեր։ Օսմ. երկիրներու հունձքերուն ներկայ վիճակը չատ գոհացուցիչ է։ Անատոլիի մէջ օդերը նպաստաւոր զացած են վարուցանի ամբողջացմանը։ Ամէնէն վերջը վարուցան կատարուած արտերու բերքն ալ լաւ վիճակի մէջ է։ Հետեւաբար այս տարին չատ նպաստաւոր պիտի ըլլայ օսմ. երկրագործներուն համար։ Ամերիկայի մէջ հունձքերը այս տարի լաւ չեն, ինչ որ ուելի օգտակար հետեւանք մը պիտի ունենայ օսմ. երկրագործներուն։ Միւս կողմէ Ռուսիայէն առնուած լուրերու նայելով կէրսոնի նահանգին մէջ այս տարի մշակուած հողերուն տարածութիւնը անցեալ տարիէն հարիւրին 20-50 պակաս է։

ՕԴԵՐՈՒՆ Վիճակը.— Ապրիլի առաջին օրէն սկսելով, Էրզրումի մէջ բաւական ձիւն տեղացեր է։ Անկէ առաջ օդերը լաւ կ'երթային ու ով այդ յանկարծական փոփոխութիւնը չսարսեցուցեր է ժողովուրդը։

— Երզնկայի մօտ լերան մը վրայ ալ ձիւնի փոթորիկ ծագելով ուրիշ ուղեւորներ մեռեր են։

ՆԱԻԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Եալը Քէօշկի առջեւ ընկղմած շոգենաւն է իտալական Լուբիա տի Թարանթօ որ Թալանտքէն եկած էր արմատով բեռցած եւ Մարսիլիա երթալու համար։ Միւս շոգենաւն է հունգարական Իեռոնիմ որ նոր չինուած է, ասկէ առաջ ընկղմած Վասֆարուի տեղ երթեւեկելու համար։ Սամսունէն կու գար արմատ բեռցած եւ Լոնտոն պիտի երթար։ Երկուքն ալ Գալաթայի առջեւ խորտնած էին։ Լուբիա առջի գիշերը ճամբայ ելաւ դէպ ի Մարմարա, բայց հասնելէն մղուելով գլուխ կողմէն զարնուեցաւ Իեռոնիմի կողին՝ գլուխն մօտ։ Լուբիան գլուխ կողմը խորտակուած ըլլալով, նաւապետը չուզեցաւ դէպ ի Եալը Քէօշկի առջեւ մտցուցուլ շոգենաւը ուղղի վրայ, խրեցնելու համար, սակայն հոն ընկղմեցաւ կէս գիշերէն երեքուկէս ժամ ետքը։ Բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չպատահեցաւ եւ բոլոր նաւաղները ազատուեցան։ Իեռոնիմի վնասը մեծ բան մը չէ։ Թէեւ նոր ատանել սկսած է, բայց սուղակները կ'ուզեն զայն գոցելու։ Երկու շոգենաւերն ալ ապահովագրուած են։

ԳԱՏԸԳԻՒՂի ՀՐԴԵՀը.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, առջի գիշերը Գատըգիւղ, Մօտա Ճամանէի, Սու Թէրազի փողոցը, ատն մը այրեցաւ։ Այդ ատնը կը վերաբերէր վաճառական Թօփալեան Կարապետ էֆ.ի եւ ուր Եարկի Նիքոլաիս անուն հելլենացի մը վարձքով կը բնակէր։ Տունը Ուէթքրն Ընկերութեան ապահովագրուած էր չորս հարիւր անգլիական ոսկիի եւ կարասիներն ալ նոյնա Տոյչէի՝ երկու հարիւր լիրան ոսկի։ Հրդեհը սկսաւ տունը վերի յարկէն։ Կ'ըսուի թէ կրակը առաջ եկած է առջի օր հոն աշխատող վերմակագործի մը կողմէ անուշադրութեամբ նետուած սիկառէթէ մը։ Եարկի Նիքոլաիսի հրդեհը մարելու համար աշխատած միջոցին ձեռքերը ու երեսը այրեցան։ Ատոր աղտն բոցերուն մէջ մնացած ըլլալով, դժուարաւ ազատուեցաւ։

—Հրդեհին ատեն մօտը բնակող Նիքոլաքի, վաճառական Պ. Ռալլիի գրագիրը, իր տունը պարպած պահուն, դէմը երկու հոգի հանդիպելով ձեռքը գտնուած արկղիկը առեր են, իրեն օգնելու համար

Ներքին Լուրեր

զած գործաղուրիւնները կատարուեր են։

— Դասավորի կուսակալ Շաքիր փաշա վերջերս Եաքվէէն Բ.Էզ-ին գացեր է։

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ հրամանատար Ինսան պէյ ներկայ պիտի գտնուի Յունաստանի բանակին կողմէ մարիսի կ. տալու նվիրակութեան։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան մասուրին մէջ, երէկ առաւ, հանդիսաւոր պատարագ մատուցուեցաւ եւ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան Ռուսիոյ Ալեքսանդր Թեոդորովնա կայսրուհիին ծննդեանը առթիւ։ Ներկայ էին դեսպանը, դեսպանատան ու հիւպատոսարանին բոլոր պաշտօնեաները եւ ռուս գաղթականութեան երեւելիները։ Պ. Զինովիէվ յետոյ ընդունեց ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։

— Օսմ. պահականոցը եւ դեսպանատանց բոլոր պահակաւորը, երէկ, դրօշներով զարդարուած էին այդ առթիւ։

ՊԼԷԿՐԱՏԻ օսմ. դեսպան Թէքէի փաշա, երեքշաբթի օրը, սեղան մը տուեր է ռուս դեսպան Պ. Կուպասովի որ հանդիսաւոր օրը արձակուրդով պիտի մեկնէր։ Սեղանին ներկայ գտնուեր են նաեւ Աւստրիոյ, Ֆրանսայի, Յունաստանի ու Ռուսմանիոյ դեսպանները։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ նահանգին նախորդ մեքթուպի էյուպ Սապրի պէյ, երէկ, կ. Պոլիս ժամանեց։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Երէկ կ. Պոլիս ժամանեցին վաթսունչորսիդ իսլամ գաղթականներ Բէսարաբիէնէն եւ տասերկու Վառնայէն։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէն Տոքթ. Զաներ որ Գերմանիա գացած էր, առջի օրը կ. Պոլիս դարձաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատունը, երէկ, Թարապիոյ ամբոխները փոխադրուեցաւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ մէջ առեւտրական, երկրագործական ու արհեստագործական տնտեսական մը հաստատուեցաւ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Վիճակ.— Երկրագործներուն սպասած անձրեւները թէեւ տակաւին չեն տեղացած, սակայն օդերը զով կ'երթան եւ չատ տեղեր գիշերները ցուրտ կ'ընէ։ Այդ վիճակը թէեւ քիչ մը կը վնասէ պղտուտ ծառերուն, սակայն արմատներուն մասին մտահոգութիւն չի պատճառեր։ Օսմ. երկիրներու հունձքերուն ներկայ վիճակը չատ գոհացուցիչ է։ Անատոլիի մէջ օդերը նպաստաւոր զացած են վարուցանի ամբողջացմանը։ Ամէնէն վերջը վարուցան կատարուած արտերու բերքն ալ լաւ վիճակի մէջ է։ Հետեւաբար այս տարին չատ նպաստաւոր պիտի ըլլայ օսմ. երկրագործներուն համար։ Ամերիկայի մէջ հունձքերը այս տարի լաւ չեն, ինչ որ ուելի օգտակար հետեւանք մը պիտի ունենայ օսմ. երկրագործներուն։ Միւս կողմէ Ռուսիայէն առնուած լուրերու նայելով կէրսոնի նահանգին մէջ այս տարի մշակուած հողերուն տարածութիւնը անցեալ տարիէն հարիւրին 20-50 պակաս է։

ՕԴԵՐՈՒՆ Վիճակը.— Ապրիլի առաջին օրէն սկսելով, Էրզրումի մէջ բաւական ձիւն տեղացեր է։ Անկէ առաջ օդերը լաւ կ'երթային ու ով այդ յանկարծական փոփոխութիւնը չսարսեցուցեր է ժողովուրդը։

— Երզնկայի մօտ լերան մը վրայ ալ ձիւնի փոթորիկ ծագելով ուրիշ ուղեւորներ մեռեր են։

ՆԱԻԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Եալը Քէօշկի առջեւ ընկղմած շոգենաւն է իտալական Լուբիա տի Թարանթօ որ Թալանտքէն եկած էր արմատով բեռցած եւ Մարսիլիա երթալու համար։ Միւս շոգենաւն է հունգարական Իեռոնիմ որ նոր չինուած է, ասկէ առաջ ընկղմած Վասֆարուի տեղ երթեւեկելու համար։ Սամսունէն կու գար արմատ բեռցած եւ Լոնտոն պիտի երթար։ Երկուքն ալ Գալաթայի առջեւ խորտնած էին։ Լուբիա առջի գիշերը ճամբայ ելաւ դէպ ի Մարմարա, բայց հասնելէն մղուելով գլուխ կողմէն զարնուեցաւ Իեռոնիմի կողին՝ գլուխն մօտ։ Լուբիան գլուխ կողմը խորտակուած ըլլալով, նաւապետը չուզեցաւ դէպ ի Եալը Քէօշկի առջեւ մտցուցուլ շոգենաւը ուղղի վրայ, խրեցնելու համար, սակայն հոն ընկղմեցաւ կէս գիշերէն երեքուկէս ժամ ետքը։ Բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չպատահեցաւ եւ բոլոր նաւաղները ազատուեցան։ Իեռոնիմի վնասը մեծ բան մը չէ։ Թէեւ նոր ատանել սկսած է, բայց սուղակները կ'ուզեն զայն գոցելու։ Երկու շոգենաւերն ալ ապահովագրուած են։

ԳԱՏԸԳԻՒՂի ՀՐԴԵՀը.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, առջի գիշերը Գատըգիւղ, Մօտա Ճամանէի, Սու Թէրազի փողոցը, ատն մը այրեցաւ։ Այդ ատնը կը վերաբերէր վաճառական Թօփալեան Կարապետ էֆ.ի եւ ուր Եարկի Նիքոլաիս անուն հելլենացի մը վարձքով կը բնակէր։ Տունը Ուէթքրն Ընկերութեան ապահովագրուած էր չորս հարիւր անգլիական ոսկիի եւ կարասիներն ալ նոյնա Տոյչէի՝ երկու հարիւր լիրան ոսկի։ Հրդեհը սկսաւ տունը վերի յարկէն։ Կ'ըսուի թէ կրակը առաջ եկած է առջի օր հոն աշխատող վերմակագործի մը կողմէ անուշադրութեամբ նետուած սիկառէթէ մը։ Եարկի Նիքոլաիսի հրդեհը մարելու համար աշխատած միջոցին ձեռքերը ու երեսը այրեցան։ Ատոր աղտն բոցերուն մէջ մնացած ըլլալով, դժուարաւ ազատուեցաւ։

—Հրդեհին ատեն մօտը բնակող Նիքոլաքի, վաճառական Պ. Ռալլիի գրագիրը, իր տունը պարպած պահուն, դէմը երկու հոգի հանդիպելով ձեռքը գտնուած արկղիկը առեր են, իրեն օգնելու համար

Գաստրիարքարանէն Լուրեր

Երէկ, Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Սրբազան, ընկերակցութեամբ Արիս էֆ. Թէօճեանի, հելլենական դեսպանատունը երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ դեսպան Պ. Կրիբարիսի, Յունաստանի նորկիս թագաւորին անուան տարեդարձին առթիւ։

—Երեւան մէջ ապրիլ 16 թուականով կը գրեն թէ ուխտաւորները ամէնքն ալ մեռնած են. վերջին մասը, որ 50 անձերէ կը բաղկանար իրիկուան ուսարիական Գոռիցիա շոգենաւով մեկներ են։ Ուխտաւորներէն միայն քահանայ մը տակաւին կը մնայ Երուսաղէմ եւ ժամանակ մը պիտի մնայ դեռ։ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք շնորհակալութիւն յայտներ է տեղւոյն կառավարչին, Զատկական տօները բարեկարգութեամբ անցած ըլլալուն համար։

—Պատրիարքարանի պաշտօնեաները, այսուհետեւ, Պատր. հրամանաւ, առաւօտեան ամէն 3ին պիտի գտնուին Պատրիարքարան իրենց գործին գլուխը եւ 10ին պիտի մեկնին։

—Ամասիոյ Առաջն. փոխանորդ Տ. Ամասիա քահանայ Սարգիսեան Երուսաղէմ կատարած իր ուխտագնացութենէն դարձած ըլլալով, այսօր, աւստրիական չոգեանաւով կը մեկնի իր պաշտօնատեղին։

—Այրիացած քահանայ մը Սվերդի ժամանիկ գիւղէն դիմում ընելով Պատրիարքարան, կը խնդրէ որ քահանայութենէ արձակուի, քանի որ ինչ տարիքի մէջ ալ այրի մնան քահանաները, վերստին ամուսնանալու հրաման չունին։

—Մայր եկեղեցիի Դպրաց դասը ամէն տարի Երեւման Խաչի օրը վերաբերմամբ պատարագ մատուցանել կուտայ նոյն եկեղեցիի մէջ։ Այս առթիւ վաղը պիտի պատարագէ Տ. Մուշեղ Ծ. վարդապետ։

—Ուսումնական Խորհուրդը երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ իր չորեքշաբթի նիստը կազմեց եւ հետեւեալ տնօրինութիւններն ըրաւ.— Բարեբդի ազգ. վարժարանին ուսուցիչներէն մին տեղւոյն Մեսրոպեան երկսեռ վարժարանց վրայ տեղեկութիւններ կուտար եւ յայտնելով թէ Թղ. Խորհուրդը վերջերս իրեն սահմանուած թոշակը զեղչած է. որով ինք հարկադրուեր է ձեռնթափ ըլլալու պաշտօնէ, կը գանգատէր այդ կարգադրութեան դէմ եւ կը խնդրէր այս մասին հարկ եղած տնօրինութիւնը։ Խորհուրդը տեսնելով որ տարեշրջանի ընթացքին մէջ չէր կրնար այսպիսի կարգադրութիւններ օրինաւոր համարուիլ, արժան դատեց խնդրել Ս. Պատրիարքէն, որ շնորհ ընէ ազդարարել տեղւոյն առաջնորդարանին իրաց վիճակը ուսուցելու եւ կազմական Կանոնագրին 41րդ յօդուածին համաձայն ի գործ դնելու պարտ ու պաշտօնը.— Վառնայի ազգ. վարժարանց հոգաբարձութիւնը գրով մը կը յայտնէ թէ առաջադրած էր լուսաղեկայ տարեշրջանին տեղւոյն ազգ. վարժարաններուն ծրագիրը բարեփոխել եւ կը խնդրէր զրկել վարժարանց վերաբերեալ կարեւոր կանոնագիրն ու ծրագիրը։ Որոշուեցաւ թէ կազմական կանոնագրէն եւ թէ կրթական յայտագրէն մէյմէկ օրինակ զրկել։— Զբաղեցաւ նաեւ ներկայ տարւոյ շրջանառութեան հարցմանները։ Կազմութեան ինչպէս նաեւ Զմիւռնիոյ Գրաբէլիսի թաղին վարժարանի տեսչին վերաբերեալ խնդիրներով։

—Դայէրլեան Ազն. Սիմոն էֆէնտի, տրեւելքի ընդհանուր Տնօրէն Իւնիոն Ընկերութեան, Նիկոմիդիա մեկնեցաւ այսօր Անատոլուի երկաթուղիով, քննական պատճառ մը կատարելու համար այդ քաղաքին մէջ։ Որպէս եւ Իսկիշէհիր, ուր պիտի մնայ մէկ քանի օր։ Դայէրլեան էֆ. Պոլիս կը դառնայ շաբաթէ մը։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻԱՆԴԱՆՈՅ

Հանգուցեալ այրի տիկին Վարդուհի Ս. Ճէլալեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փխան ծաղկեպսակի 100 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Բարեկ էֆ. Թէքէեան, Տէր եւ Տիկին Խալիկ էֆ. Ղազարոսեան։

—Հանգուցեալ տիկին Նիբոս Ասատուրի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Մագաւատ էֆ. Շահպազ։

—Հանգուցեալ Տիկին Հռիփսիմէ Բ. Քէօլէճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 60 ղրշ. նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Սերոբէ Էֆէնտի Թագուորեան։

—Հանգուցեալ Սրբուհի էֆ. Համալեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս.— Այրի Տիկին Հռիփսիմէ Ա. Համալեան եւ զաւակունք 108, Տէր եւ Տիկին Գէորգ էֆ. Համալեան 108, Տէր եւ Տիկին Սարգիս էֆ. Նարլեան 108, Մէր. Միքայէլ էֆ. Բարունակեան եւ որդիք 60։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՏԻԿԻՆ ԵՓՐՈՍ ԱՍԱՏՈՒՐԻ

Այս առաւօտ, ժամ 3ին, հանդիսաւորապէս կատարուեցաւ Տիկին Եփրոս Ասատուրի յուղարկաւորութիւնը Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ, նախագահութեամբ Տ. Համբարձում եպիսկ.ի, որուն չուրջը կը գտնուէին Տ.Դէորգ եպս. Երէցեան, Տ. Եղնիկ եպիսկ., Տ. Մուշեղ Ծ. Վ. Օտապասեան վրդ., եւ ուրիշ երեք վրդ.ներ ու բազմաթիւ քահանաներ։ Դագաղը, կերանոներով չրջապատուած, ծածկուած էր մանիշակագոյն պսակներով։

Եկեղեցին լեցուած էր յուղարկաւորներու ստուար եւ ընտրեալ բազմութիւնով մը որուն մէջ կը նշմարուէին զանազան դասակարգերու պատկանող ծանօթ անձնաւորութիւններ, դատական պաշտօնեաներ, դրամատէրներ, Պատրիարքարանի ժողովականներ, անդամներ, փաստաբաններ, գրագէտներ, լրագրապետներ, եւ այլն։

Արարողութեանց ուտարուտմէն ետքը, Թափօրով դուրս հանուեցաւ դագաղը որուն ծայրերը ու կերանոները բռնած էին Տեարք՝ Թընկեր Սիմոն, Նազարէթ Եսդրճեան, Արամ Կէօչէեան, Միքայէլ Նարատունկեան, Մագաստա Հարենց, Շահպազեան, Արամ Ֆնարգլեան, Երուանդ Եսաուլեան եւայլն։

Եկեղեցւոյ բակին մէջ, յուղարկաւորները իրենց ցաւակցութիւնը յայտնելէն հանգուցեալ Տիկնոջ ազգակիր զաւակներուն Հրանտ եւ Լեւոն Ասատուր էֆ.ներու եւ ազգակիր եղբօրը՝ Մերուն էֆ. Գրիգորեանի, որոնք իրենց այս դառն վշտին մէջ համակրանքի ու վշտակցութեան անկեղծ արտայայտութիւններ ստացան։

Փաստաբան Թընկեր Սիմոն էֆ., եկեղեցւոյ բակին մէջ, դագաղին առջեւ կեցած, յուզեալ չեչաբով դամբանական մը արտասանեց՝ ի վեր առնելով հանգուցեալ Տիկնոջ առաքինազարդ կեանքն ու բարեմասնութիւնները։

Ցաւոյ, դագաղը մեռելակիր կառք մը դրուելով, որուն հետեւեցան յուղարկաւորներուն մեծ մասը՝ կառքերով, Պոլսբերի գերեզմանատունը փոխադրուեցաւ, տիրոջուելու համար ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼԻ)

ՊՈՒԷՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՄԱՆՁՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ ՆՈՐ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ

ՌՈՒՍԵՐԸ ԵՏ ՄՂՈՒԱԾ

ԹՈՒՐԻՈ, 6 մայիս.— Ճապոնական առաջին զօրաբանակին հրամանատար Քուրոքի զօրավարը որ Եալուն անցնելէն ետքը հիմա մանչուրիական հողի վրայ կը գտնուի, հեռեւեալը կը հեռագրէ.—«Մեր չրջուն պահակախումբերէն մէկը, ասնընչորս հոգիէ բաղկացած, մայիս 3ին Թէնկ-Զանկ-Հանկ ժամանելով, յարձակում կրեց գիւղին հարաւային կողմի բլուրին վրայ գտնուող ռուսական չրջուն պահակախումբի մը։ Դիրքնդրխառն կռիւ մը եղաւ թշնամին ետ մղուեցաւ։ Ցէնկ-Հուանկ-Զէնկի ուղղութեամբ»

ՌՈՒՍԵՐԸ ՌՈՒՍԵՐՈՒ ԴԷՄ
ՍԵԱԼԻ ՄԸ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ

ԹՈՒՐԻՈ.— Բնկի մը ըսածին նայելով, երկու հազար հոգիէ բաղկացած ռուսական զօրախումբ մը որ Թէնկ-Զանկ-Հանկի մօտ բարձունքներուն վրայ կը գտնուէր, կիրակի օրը կրակ բերեր է երկու հարիւր հոգիէ բաղկացած ռուսական ուրիշ զօրախումբի մը վրայ, Ճապոնցի կարծելով զանոնք։ Այդ երկու հարիւր հոգիները պատասխանելով, ոչ այն ընդհարումին մէջ տասնմէկ հոգի սպաննուեր եւ եօթանասուն ալ վիրաւորուեր են։ Ռուսերէն երկրորդ հեռագրի մը մէջ այդ թիւը կ'ուզղէ, ըսելով որ մեռեղներուն թիւն է հարիւր տասը։ (Զէնկ-Զանկ-Հանկ, ՃՀ-Հոյի ձախ կողմի օժանդակներէն մէկուն վրայ, գրեթէ մէջտեղը՝ Բիւս-Լիէն-Զէի եւ Ցէնկ-Հուանկ-Զէնկի մեծ ճամբուն վրայէ։ Ծ. Գ.)։

Զէ-ՅՈՒ.— Ռուսերէն կը ծանուցանէ թէ Ճապոնները, երէկ, սկսեր են զինուոր ցամաք հանել Լիաօ-Թունկի արեւելեան եղերքին վրայ, Էլիբի կղզիներուն դիմացը։

մարի մէկ հեռագիրը կ'ըսէ.— «Առջի օրը եւ երէկ Ճապոնները վաթսուն փամբրանաւերով զինուոր ցամաք հաներ են՝ Բիցէվոյի եւ Թէրմինել հրանդանին մօտ։ Մեր զինուորական կայանները հեռացան եղերքէն։ Ռուս ժողովուրդը հեռացաւ Բիցէվոյէն։ Զինուորներուն ըսածին նայելով, երկէ իրիկուն արդէն ասոր հաղար ճապոնական զինուորներ ցամաք ելած էին։ Ճապոնները երկու զորագունդ զրկեր են դէպ ի արեւմուտք։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ, Թոքիոյի ամերիկեան դեսպանին մէկ հեռագրին նայելով, Ճապոնները Քին-Զէու զինուոր ցամաք հաներ են՝ Բէաո-Թունկի թ

ՊԵԼԻ ՇՏԱԳՐԱՄ, ՓԱՐԻԶ 1900

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՐՄԷԼ ՕՐԻԱՆԹԱԼ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մասնաններէն

Վարուելիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարարարուածը

1903 յունուար Շինար այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մասանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԱՋՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒՍԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքուլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պորտոյ դիտութեանց Ֆաքուլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՑՈՆԻ, Համալսարկի քաղաքականութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՒԻ, Ս. Բեդերպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օռէսալի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՓԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145–147

Էքիմէքին եւ խցանի բաբախիներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ ընկ. բառերը

SOCIETE CARMEL-ORIENTAL
RAISIN DE CHANAAN

(ՊԱՆՋԱՌԱՆԻԾ)

ՄԻԼԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843 ԻՆ

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518,483·24 ֆրանկ

Ապահովագրական ամէն կարելի գրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանքի զուտակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մասնաւոր Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիր. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարանց դիւրութիւնք։ Տեղեկու. ենանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՒՌ, ընդհանուր գործակալ, Իսաբէթ խանի դէմը, Վէյվոտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։

579

ԳԼԽԱՑԱՒԵՐ
ԿԱՄԵԼՈՒ ԱՐԱՄԱՏԱՆԱՑԻ
GUARANA
ԿԱՐՍՈ ԵՒ ԸՆԿ.
ԴԵՂԱՑՈՐՈՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Այս բուսային ու քնական փոշին մէկ ծարիկը քիչ մը չաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ինչիւոյ համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ցաւերը, առանց մնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։

Կեղրոն. Ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարանները A.

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Զգայուութիւն, կէս գլխացաւ, քնահատութիւն, էնֆիլէնցա եւ ամէն չարային հիւանդութիւն, ապառով բուժում կը գտնեն, որոքիօռ ԳԼԻՏՈՆԻՆի հակագլխացաւական դեղահաբերու միջոցաւ։ Գին, տուփը գրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքիօռ. Գլոնեի եւ ընկ. 75, Պոէթի փողոց, Բարիզ, Կ. Պոլիս, Ճ. Մէզիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 1—30

ՏՐԻՏ. ԼԼՕԼԱՆՑ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՒԱՏՑԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ եւ Արեւելեայ միջեւ բանեցող

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Եմփրեսն	10500	Իմպրեսը	3500
Փէնդրեան	10500	Աքրոմ	3000
Լանդսընդրեան	9000	Ալիէրեան	3500
Ֆելիսէֆիա	9000	Արապիան	3500
Տոլսմեան	8000	Ամէնիան	2500
Ջորջեան	8000	Անտալուզիան	2500
Գասքոնիան	8000	Ալգերիան	3500
Ֆրանսիան	8000	Լէհանան	2000
Ֆելիսիան	3700	Մէմնոն	900
Վաւսնիան	3700	Օրոնդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսբոն	80
Ֆլորիան	3500		

Ապրանքի ուղարկելի կը խնդրուի թիւն, ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը կանչուելու համար ի բանց հարկաւոր դրամել առ Գ. Ֆ. ՀԷՒՌ, ընդհանուր գործակալ, Իսաբէթ խանի դէմը, Վէյվոտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։

Ա. ՍԷՔԷՆ
(ՊՈՍՏՈՆ)
անդամ թնդանի մարմնոյն ՀՕՍ-ՔՕՆՔՈՒՌ 1900ի Բարիզի ար ուեստանոցի սին մէջ։

ՎԱՃԱՌԿԵՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱ ՏՈՊԱՐ ՈՒԶԱՐՏՈՒ ԵՒ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏ ՍԱՀԱՊԵՆԻՍԻ ՆԵՐԿԵԼՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

կը ծախի բոլոր առուծախարգ անուշահոտութեանց վաճառատուներու եւ դեղավաճառներու քով։

LE PHŒNIX AUTRICHIEN
ՖԷՆԻՒՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԿԱՑՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ՆԻ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 ֆր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 ֆր. Ծովային ճիւղ 15,264,915 ֆր.
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ ՖՐԼՏԻ ԼԻՈՆԷ
Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Հաճիոլլու խան, 52—56։

Լիազօր ներկայացուցիչ
745 Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

Մանօր.—Դաւանանքու մէջ լուրջ և գործունեայ դործակալներ կ'ընդունուին։

Լ'ԻՒՐՊԷՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընկ
76 միլիոն ֆրանք

Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլվիլ փողոց թիւ 8 և 10

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վէյվոտա, Լօրանտօ խան. Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր թուղթոյ համար, Թէֆէրի Լիմէնէ։

ՓԻՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՏՑԻ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բանեցնէ Լիվերպուլի եւ Արեւելեայ միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Էվրոպիա	18900	Ճիլանդիա	539
Լուսանիա	18900	Քանատիկա	434
Լուսիտանիա	12950	Վէրոնա	3225
Լուսիտանիա	12950	Բաւարիա	2342
Նուբիանիա	8445	Թիրոլա	1938
Ումբրիա	8128	Սիբիրիա	1938
Ֆինիսիա	8120	Մանչուրիա	2559
Սէրվիա	7392	Սալէրնօ	218
Ուլտոնիա	7269	Եէրուսալէմ	16

Շեղուղիներ. Նեապոլ Ֆլենքոսթ, Սալոնիկ 14ին Լիվերպուլէն հոս պիտի ժամանէ լենդհանուր վաճառքով։

Գիտել առ ՅՈՒԼԻ և ՍԻՍԿԻՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Բարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

COMPAGNIE RUSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՍԵՌՈՒՍ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Բեդերպուրկ

Նկարագիրը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ ապրանքներու, նաւամբարդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սատոյգ խորտակուելն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Նրա հաւաքուած գումար	129,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին եւ տուչաց	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ագարեան խան, Վէյվոտա, Ղալաթիա

Ցմրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին Ա. ՀԻՒԼԻՏԻՋ 524

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԱՏ

Ընդունիչ Հրլի Կ. Պոլսոյ եւ Օսքսալի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանոս	1069	Գոլֆ	1497	Կոգզ	11	Մաս	724	Ռոզարիո	133
Ալբիոն	3607	Գոնկ	196	Կրոնոս	1 93	Մարէնկ	1273	Սա. Ֆո	1113
Անձելս	1541	Դորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլ	37 9	Տրէն	1735
Արիոսքս	2277	Լիսս	4311	Հիսսակ	1181	Միքաս	35 7	Սիլվիս	1193
Պասանս	1822	Ֆուինս	957	Հիսան	3 2	Միլ	1057	Սրիրս	1203
Պորտլենս	1264	Տուրս	1381	Հորսէնիս	3600	Մոնդէալ	1 35	Թասսոս	1323
Գրանս	1076	Տանս	1713	Հոմէրս	595	Մուրէլ	4 9	Թ. Ուիլսն	1 6
Գրիսնս	841	Տիսմս	5 4	Բանս	2334	Նէլսոն	1033	Թոսոն	3327
Գրֆիանս	448	Լանդս	2461	Խոսոս	5 4	Օնս	41 9	Թոլսոն	1470
Գէլոս	1371	Լլանդաստոս	1520	Ճէնս	10 0	Ոնշոսոն	4036	Ֆոսիսոն	48
Գոսիրս	1331	Լանս	84	Ֆլէսս	1053	Օլանսոն	15 5	Ուրպիոն	2429
Գոսմէս	1244	Ինսոն	9.4	Քլիսոն	2207	Բուլէնոն	631	Վասոս	11
Գոսս	1094	Ինկլս	1528	Հոսկ	1700	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիրաֆ	2779	Ինամինկ	849	Լոս	1053	Ռանսոն	229	Վ. Լիսրն.	2396
Մ սեաս	891	Տրանսիսոս	4583	Լիրանս	2272	Ռոբերտ	1663	Տէսոս	133
Ֆլոս	697	Հաիլէ	306	Լիվոնս	1843	Ռոլս	1613	Տէրս	120
Դորսատ	4235	Կիկանս	1 43	Լոնէնս	3191	Բանէս	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս հասած են

Վասոս չոգենաւը։ Նեապոլ Կրին։
Այեսոս » » Ուէպսոլը
Ֆլիս » » Եբնկ, ամսոյս 27ին

Ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս կը սպասուին։

Այսօնս չոգենաւը, մայիս 3ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԷՆՏՕՆ

Թիւ 22—24, Բիւչիւք Մէլէթ խան, Ղալաթիա 377

ՕՍՄ RUSS

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Գ. 20/5 Ս վասոս թոլ ժամը 10ին մեկնելու
Տարոսնէ, Դիսորդ, Էլանկ, Բէսս, Թար պր լուս-Շամ, Պէրուզ Նափա, Թոթի—Սոչի, Ներքսանդ իա ժ մը էն մեր էրէն։
Գ. 21/ Օսէսէ ժ՝ո 1 ին մ ջ բէլն սուրբ
Շբ. 24/7 Միսոլին, Իրիմ, Բրիլ, Ղերքսանդիա ժամը 1ին մ ջ էլն սուրբ Օռեսա ժամ 2ին յետ մ ջ ուրբ։
Գ. 2 /3 Ինեպ լ ս, Սիսոս, Սամսուն, Օրդու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում ժամը 3ին մէջ բէ ն սուրբ, Գուրիսոզ, Վարնա, Հոռեսա ժամը 3ին մէջ բէլն։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ

Ն ԹՈՒԲԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱՏ ՇՈՓԵՆԱՒԱՏԻՍ

Մայիս 9ին Իմիրէրիի, Անսա, եղերքն։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՏՆԵՐ

Մայիս 10ին Իմիրէրիի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ	Բարիզի համար	200	ֆր.
» »	Մարսիլիոյ »	160	»
Բ. »	Բարիզի »	150	»
» »	Մարսիլիոյ »	120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գարոս կային Թոփխանէ քարափին վրայ։

515 Թ. ԴԷՊՈՒԼ

ՄՈՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլի, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանեցող շոգենաւեր։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բաֆ էզ	3000	Թիպա	2500
Մնսիս	3000	Նէբիթիս	2400
Թէյպը	3000	Սան ֆրա	2200
Գեանորուս	3000	Բրա	2200
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Սանկի	3000	Կասբրնի	1500
Մացիոնիս	2500	Գիլէտ	1000

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈՒ եւ ԸՆԿ.
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
191 31 Ճէյմս Սքրիդ Լիվերբուլ

Աբոնատէ. ՋԱՐԵՀ ԵՌՍՈՒՆԵԱՆ

"ԱՐԵՒԵԼՔ,,ի ԹԵՐԹՕՆԸ (53)

ԲԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱԿԱՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԱԴԱԶԻՆ ՄԱՍ

Ճ.

ՍԱՏԱՆԱՅՈՑՆ ԿԷՏԻՆ ՄԷՋ...

Բիէր չէր համարձակիր շարժում ընել։

—Բարեկամս, ձեզի հետ խօսիլ կ'ուզեմ, ըսաւ Բլոթիլա չաւ օրոյ ձայնով մը...

—Ինծի՞ հետ խօսիլ, կրկնեց դուքսը։

—Այո՛ յարեց մանկամարդ կինը, գլուխը ցնկով հաստատական եղանակով... Մարկ ըրէք... Մինչ կը սիրէք գլուխ...

Դուքսը խնդալ հնարկուելու մը զգեց։

—Ձեր կանչելը իմ նկատելու ասիճան, այնպէս որ չպիտի կրնամ ապրիլ այս տարտարի վրայ, եթէ դուք անհետանաք։

—Ուրեմն ընելիքս չա՞ն պիտի ձգէ ձեր սիրտը... Սակայն, պէտք է որ կուրծքս ազատեմ զայն ձնչող ծանրութենէն...

—Շատ կը ուզեմ այս պահուս, Բլոթիլա, պատասխանեց դուքսը սրտաբեղեռ դառնութեամբ...

Որոնկ նայուածք մը ձգեց դուքսին վրայ, գոլոր երախտագիտութեամբ մը ողողուած, եւ սրտակիցք հառաչ մը թռաւ իր հրատեալ կուրծքէն։

—Խղճամտանութիւն մըն է ասիկա, զոր պէտք է ընեմ ձեզի, յարեց մանկամարդ կինը... Նախ կը փափաքիմ որ ներեցէք մեռնիլ, առանց պատրանքի ենթարկելու ձեր հոգին, եւ կը խորհիմ թէ Աստուած պիտի հաւանէր ինծի պարգեւելու այդ ներումը...

—Ասաւած... կրկնեց դուքսը տրխուրիւն, որ հիմա, ամէն օր մտովի կը հարցնէր թէ պէ՞տք էր հաստատել ամոր։

—Տարթ. Վալլիէրէ խօսք առի որ ծածկէ իմ մահուանս ճշմարիտ պատճառը, եւ դիս մեռցնող դաղտնիքը...

—Դադարէ՛ք մի, կրկնեց դուքսը սրտառեղի։

—Բանակցութիւնս չկանգրաւած հազուադէպ վարկեաններուս, խորհեցայ... ու ընդհակառակը ըմբռնեցի թէ ստուգածային զգեստիս վրայ դը նելու համար պէտք էր յանցանքս խոստովանիլ։

Բիէր ապառաց։

—Ըմբռնեցի թէ չէի կրնար գաղտնիքս ծածկել եւ թէ այդ տեսակ անշարժութիւն մը, զոր կը յուսայի ձեռք ձգել մինչեւ կեանքիս վերջը, ուրեմն մեծ ոճիր մը էր...

Դուքսը ընդմիջեց։

—Խղճ զուտակս, նորէն կը զառանցիք։

—Ո՛չ, բովանդակ իմացականութեամբս ալերն եմ, հաւատացեք Բլոթիլա։ Եթէ մեռնիլ բաղձանքս համաձայն, ձեր գորովը խաթաթ պիտի ըլլայի, սրբապղծութիւն գործելով։ Պարկեշտ կնոջ մը անհետացումը պիտի սղոսիլք իմ մահս ամբս, եւ թերեւս չպիտի կրնայիք ապրիլ ինչ լեռայ, ինչպէս յոյսարարիքիք քիչ մը առաջ... Որովհետեւ գիտեմ թէ ինչ կարեւորութիւն ունի ձեր խօսքը... լա՛ւ, ասիկա իմ կողմէս գործուած անարդ ոճիր մը պիտի ըլլար, եւ երբ Գեղագոյն Դատաւորին առջեւ ներկայանայի, յանկարծակի եւ անողոք դատապարտութիւն մը պիտի կրէի իրաւամբ։

—Ոճի՞ր, սրբապղծութի՞ւն... ի՞նչ կ'ըսէք, Բլոթիլա։ Անկարելի է որ այդ խօսքերը գիտակցութեամբ ըսուած ըլլան ձեր կողմէ։

—Այս գիշեր Լարնեցոյ ընդարձակ ամրոցին վրայ, ուղեղիս մէկ յատակատեսքն պանան։ Բայց, Բիէր, ամէն բանէ առաջ ըսէք... յանախ կրկնած էք թէ ձեր կեանքը ինծի կը վերաբերէր...

—Սիրելիս, դարձեալ կ'ըսեմ...

—Ըսել է այդ կեանքը ուղածիս պէս գործածելու իրաւունքը կուտաք ինծի... ինչպէս որ կը փափաքիմ ալ...

—Ձեր ուղածին պէս... ձեր փափաքին համաձայն...

—Կ'երդնո՞ւք։

—Կ'երդնուիմ։

—Լա՛ւ... Ձեր խոստումը քաջալերիչ կը ներշնչէ ինծի։ Արդէն իսկ ամէն ինչ ձեզի իմացնելու պարտաւոր էի, բայց քաջալերիչը կը պակսէր։ Կը տեսնէք որ դժուարին խոստովանութիւն մը է ասիկա, եւ զիս մեռցնող հիւանդութիւնը այն սասիանն զգեստած էր զիս որ կամք բռնած բանը չունէի բնաւ։ Շնարհակալ եմ Աստուծոյ որ, քանի մը վայրկեանի վաղանցիկ կորով մը պարգեւելով ինծի խոստովանութիւնս ընելու կը թոյլատրէ։

—Ձեր խոստովանութի՞ւնը մի, կրկնեց դուքսը ապշոտար։

Ցնորահատ մարդը կարծես թէ դաշտի հարուած մը ընդունած էր սրտին վրայ։ Բայց, ինչպէս միշտ, ստոյիկեան համբերատարութիւն մը ցոյց տուաւ եւ խեղդեց այն հիշը, որ կուրծքէն պիտի արձակուէր։

—Բլոթիլա։ քահանային միայն կը խոստովանին, ըսաւ դուքսը...

—Դիտեմ եւ հիմա պիտի ընեմ այդ բանը, եթէ կարենամ... Բայց նախ պէտք է ձեզի յայտնեմ ամէն ինչ։

Դուքսը նորէն ալքերը ոլորեցաւ Բլոթիլայի վրայ։ Հակառակ իր հանգստատակն չեղին, տարաբաղդ կինը չէր դառնացեր մինչ։

Բիէրի միտքը ինկած առաջին դաղափարը ատիկա եղաւ։ Ինչո՞ւ համար հանկարծ էր հաւատալու թէ Բլոթիլայի բանակցութիւնը տեղն էր հիմա։

—Ինչո՞ւ համար ինքզինքիդ կ'մեղադրատանէք, հարցուց դուքսը։

—Որովհետեւ յանցաւոր եմ։

—Դո՛ւք Բլոթիլա։

—Այո՛, եւ... Անդարմանելի յանցանք մը գործած եմ... Անոր հետեւանքով է որ այս վիճակին հասած եմ։

Դուքսը ղղանգօրէն սեղմեց ճակատը։

—Ա՜հ, ճշմարիտ չէ, գոչեց։ Ես եմ ապշնապի մէջ եղողը, ես եմ խենթը։ Դուք չեք կրնար խաթաթ ըլլալ իմ վատութիւնս, քանի որ Բլոթիլա, կը յարգեմ, կը պաշտեմ ձեզ։

—Խաթաթ եմ։

—Տարաբա՞խտ։

Անձնքի չարժում մը ըրաւ։ Բայց խղճոյն խորհեցաւ թէ օրնասակի մը դիմաց կը գտնուէր։ ուստի ամենապատ զգաց ինքզինքը բարկացած ըլլալուն համար։

—Իրաւունք ունիք զիս անիծելու, յարեց Բլոթիլա։ Անարժան եղած եմ կը բած անունիս։

—Դո՛ւք...

Նուազուն ձայնով մը չարունակեց Բլոթիլա։

(Շարունակելի)

Ա Զ Դ

Կը խնդրենք յարգոյ հասարակութենէն զգուշանալ կենաց ապահովագրութիւն կատարողներէ սանդ արարքներուն դէմ, որոնք մեր Ընկերութեան անունը կը գործածեն, մեր ներկայացուցիչներ ընկերութենէն տարբեր ամերիկեան Ընկերութիւնները ապահովագրեր ընդունելով տալու համար։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, որուն գրասենեակները կը գտնուին Ղալաթիա, Վէյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, եւ Պոյսոյ կողմը, Մեյտանցնոց փողոց, Հուիթլոյ խան, այնքան չի թաթուի համանման ուրիշ Ընկերութիւններու հետ, որոնք թէեւ Նիւ-Եորքի մէջ հաստատուած են, բայց Նիւ-ԵՈՐՔ կեանքի ապահովագրական Ընկերութեան անունէն տարբեր անուններ ունին։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՔ Թուրքիոյ եւ Ցուսնասանի համար

Ճ. Ո. ՀՈՒԹՈՒԼ եւ ԸՆԿ.